ÍSLENSKA ÆSKULÝÐSRANNSÓKNIN

Helstu niðurstöður grunnskólakönnunar í Valsárskóla

Vorönn 2025

Efnisyfirlit

Inngangur 1

Framkvæmd og þátttakendur 2

Niðurstöður eftir kyni . . . 3
Tölur eftir sameinuðum bekkjum . . . 3

Efnisflokkar 4

Menntun 5

Færni og áhugi . . . 7
Mikilvægt að leggja sig fram í námi . . . 7
4. og 5. bekkur . . . 7
6.-10.bekkur . . . 8
Lestur . . . 9
Skáldsögur . . . 9
6.-10.bekkur . . . 9
Bækur sem ekki eru skáldsögur . . . 10
6.-10.bekkur . . . 10
Fréttamiðlar . . . 11
6.-10.bekkur . . . 11
Myndasögur . . . 12
6.-10.bekkur . . . 12
Lestur í frítíma . . . 13
4. og 5. bekkur . . . 13
Lestur í skólanum . . . 14
4. og 5. bekkur . . . 14
Líðan í skóla . . . 15
Gaman í skólanum . . . 15
4. og 5. bekkur . . . 15
Líðan í kennslustund . . . 16
4. og 5. bekkur . . . 16
6.-10.bekkur . . . 17
Líðan í frímínútum . . . 18
4. og 5. bekkur . . . 18
6.-10.bekkur . . . 19
Fullorðinn í skólanum sem gott er að tala við . . . 20
4. og 5. bekkur . . . 20
6.-10.bekkur . . . 21
Traust til kennara . . . 22
6.-10.bekkur . . . 22
Utangarðs í skólanum . . . 23
6.-10.bekkur . . . 23
Tilheyra í skólanum . . . 24
6.-10.bekkur . . . 24
Samskipti við aðra nemendur . . . 25

6.-10.bekkur 25
Einmana í skólanum 26
6.-10.bekkur 26
Þreyta í skólanum 27
4. og 5. bekkur 27
6.-10.bekkur 28
Vinnufriður í kennslustund 29
4. og 5. bekkur 29
6.-10.bekkur 30
Skróp 31
6.-10.bekkur 31
6.-10.bekkur 32
Skipulag skólaviðburða 33
6.-10.bekkur 33
Skipulag skólaverkefna 34
6.-10.bekkur 34
Hlustað á hugmyndir nemenda 35
6.-10.bekkur 35
Fara yfirleitt að sofa eftir miðnætti á skóladegi 36
6.-10.bekkur 36

Heilsa og vellíðan **37**
Lífsánægjukvarðinn 39
6.-10.bekkur 39
Erfiðleikar með svefn 40
6.-10.bekkur 40
Líkamleg hreyfing 41
4. og 5. bekkur 41
6.-10.bekkur 42
Höfuðverkur 43
4. og 5. bekkur 43
6.-10.bekkur 44
Magaverkur 45
4. og 5. bekkur 45
6.-10.bekkur 46
Depurð 47
4. og 5. bekkur 47
6.-10.bekkur 48
Kvíði 49
4. og 5. bekkur 49
6.-10.bekkur 50

Öryggi og vernd **51**
Slagsmál 53
6.-10.bekkur 53
Orðið fyrir árás 54
6.-10.bekkur 54

Öryggi í hverfi 55
6.-10.bekkur 55
Einelti - þolandi 56
4. og 5. bekkur 56
6.-10.bekkur 57
Einelti - gerandi 58
6.-10.bekkur 58
Einelti á netinu - þolandi 59
4. og 5. bekkur 59
Skilin út undan í skólanum 60
4. og 5. bekkur 60
Rafrettur/Vape 61
6.-10.bekkur 61
Sígarettureykingar 62
6.-10.bekkur 62
6.-10.bekkur 63
6.-10.bekkur 64

Þátttaka og félagsleg tengsl **65**
Vinátta 67
Auðvelt að eignast nýja vini 67
6.-10.bekkur 67
Eiga góða vini eða góðar vinkonur 68
4. og 5. bekkur 68
6.-10.bekkur 69
Gaman að bjóða vinum heim 70
4. og 5. bekkur 70
6.-10.bekkur 71
Einmanaleiki 72
4. og 5. bekkur 72
6.-10.bekkur 73
Íþróttir og tómstundir 74
Íþróttir 74
4. og 5. bekkur 74
6.-10.bekkur 75
Reglulegar íþróttir 76
6.-10.bekkur 76
Listnám 77
4. og 5. bekkur 77
6.-10.bekkur 78
Reglulegt listnám 79
6.-10.bekkur 79
Félagsmiðstöðvar 80
6.-10.bekkur 80
Ungmennaráð og réttindaráð 81
6.-10.bekkur 81

6.-10.bekkur 82

Lífsgæði og félagsleg staða **83**
Efnahagsleg lífsgæði 85
Aðstaða til heimanáms 85
6.-10.bekkur 85
Fjölskyldulíf 86
Aðstoð við heimanám 86
4. og 5. bekkur 86
6.-10.bekkur 87
Íslenska töluð á heimili 88
4. og 5. bekkur 88
6.-10.bekkur 89
Stuðningur frá fjölskyldu 90
4. og 5. bekkur 90
6.-10.bekkur 91
Eigið herbergi 92
4. og 5. bekkur 92
6.-10.bekkur 93
Svöng að sofa 94
4. og 5. bekkur 94
6.-10.bekkur 95
4. og 5. bekkur 96

Inngangur

Í þessari skýrslu eru kynntar niðurstöður Íslensku æskulýðsrannsóknarinnar (ÍÆ) sem lögð var fyrir í grunnskólum landsins vorið 2025. Menntavísindastofnun Háskóla Íslands framkvæmir rannsóknina fyrir mennta- og barnamálaráðuneytið á grundvelli 12 gr. æskulýðslaga nr. 70/2007.

Markmið rannsóknarinnar er að safna gögnum um viðhorf barna og ungs fólks til ýmissa þátta sem snúa að farsæld þeirra: (1) menntun, (2) lífsgæðum og félagslegri stöðu, (3) heilsu og vellíðan, (4) öryggi og vernd og (5) þátttöku í íþrótta-, tómstunda- og samfélagsstarfi og félagslegum tengslum.

Rannsóknargögnin eru nýtt við stefnumótun í málefnum barna og ungmenna og ákvörðunum um hvaða þjónusta þurfi að standa börnum til boða á hverjum tíma.

Skólar og sveitarfélög fá senda gjaldfrjálsa skýrslu með niðurstöðum rannsóknarinnar en jafnframt eru heildarniðurstöður fyrir landið birtar í landsskýrslu, vefmælaborði ÍÆ https://iae.is/ og Mælaborði farsældar barna https://www.farsaeldbarna.is/

Kjarnaspurningar ÍÆ koma annars vegar úr tveimur alþjóðlegum rannsóknum sem framkvæmdar hafa verið á Íslandi um árabil og hins vegar úr íslenskum farsældarmælingagrunni:

- Health Behaviour in School-aged Children (HBSC), könnun Alþjóðaheilbrigðismálastofnunarinnar (WHO), sem framkvæmd hefur verið á Íslandi á fjögurra ára fresti frá 2006
- The European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs (ESPAD), sem einnig hefur verið framkvæmd á fjögurra ára fresti og hóf göngu sína 1995. Þetta skapar möguleika á að bera niðurstöður hér á landi saman við niðurstöður annarra landa og fylgjast með þróun þeirra eftir tímabilum.
- Farsældarmælingar sem mennta- og barnamálaráðuneyti, fræðafólk og sérfræðingar hafa sett saman til að meta stöðu farsældar barna og ungs fólks.

Starfsfólk ÍÆ þakkar skóla- og fræðslustjórum, foreldrum og síðast en ekki síst nemendum sem veittu góðfúslegt leyfi til að taka þátt í könnuninni. Kennurum eru sömuleiðis færðar þakkir fyrir að koma að fyrirlögn könnunarinnar.

Með bestu kveðjum,

Ragný Þóra Guðjohnsen, faglegur stjórnandi ÍÆ og dósent við Háskóla Íslands

Hans Haraldsson, verkefnisstjóri hjá Menntavísindastofnun Háskóla Íslands

Unnar Geirdal Arason, verkefnisstjóri hjá Menntavísindastofnun Háskóla Íslands

Framkvæmd og þátttakendur

Niðurstöður sem hér eru sýndar eru úr grunnskólakönnun Íslensku æskulýðsrannsóknarinnar (ÍÆ) vorið 2025.

Grunnskólakönnun vorið 2025 fór fram á tímabilinu 5. febrúar til 4. apríl 2025. Voru allir starfandi grunnskólar á landinu beðnir um að taka þátt og urðu 155 skólar við beiðninni. Könnunin var lögð fyrir í 4.-10. bekk. Í töflunum hér fyrir neðan má sjá fjölda svarenda eftir kyni og bekk.

Athugið að mögulega er fjöldi lítillega breyttur frá þeim fjölda sem fram kom í svörunarsamantekt þar sem gögn hafa verið fínhreinsuð. Við fínhreinsun hreinsar starfsfólk ÍÆ út svör sem eru með óeðlilega og óskýrða tímastimpla, líkleg tvísvör eða bera þess skýr merki að svarandi hafi ekki svarað af alvöru.

Skipting svarenda eftir kyni

Kyn	Valsárskóli	Norðurland eystra utan Akureyrar	Önnur landsvæði	Samtals
Strákar	26	419	11853	12298
Stelpur	11	416	11468	11895
Stálp, annað eða vilja ekki svara	1	21	722	744

Skipting svarenda eftir bekk

Bekkur	Valsárskóli	Norðurland eystra utan Akureyrar	Önnur landsvæði	Samtals
4. bekk	7	129	3225	3361
5. bekk	4	130	3427	3561
6. bekk	3	106	3323	3432
7. bekk	10	114	3523	3647
8. bekk	3	106	3424	3533
9. bekk	8	148	3530	3686
10. bekk	3	123	3591	3717

Niðurstöður eftir kyni

Spurning um kyn var með fjórum svarmöguleikum. Svarendur gátu sagst vera karlkyns, kvenkyns eða kynsegin. Þá var boðið upp á svarmöguleikann „Annað/vil ekki svara“. Svarendur sem sögðust kynsegin eða gáfu ekki upp kyn voru fáir. Þegar niðurstöður eru birtar eftir kyni eru því aðeins sýndar niðurstöður fyrir stráka og stelpur.

Oftast eru þeir svarendur sem skilgreina sig hvorki sem stelpur né stráka mjög fáir í einstökum skólum. Því getur skapast hætta á að hægt sé að greina svör þeirra einstaklinga með því að bera saman tölur með og án kynjaskiptingar. Þess vegna eru svör einstaklinga sem skilgreina sig hvorki sem stráka né stelpur ekki með í tölum ÍÆ fyrir litlar einingar á borð við staka skóla og minni sveitarfélög.

Tölur eftir sameinuðum bekkjum

Í skýrslum Íslensku æskulýðsrannsóknarinnar fyrir skóla eru bekkir oft felldir saman. Þetta er gert bæði til að tryggja nafnleynd svarenda og til þess að svarendur á bak við einstakar tölur séu ekki of fáir. Þetta getur þó skapað ákveðin vandamál þegar kemur að samanburði við svör frá öðrum skólum þar sem margt af því sem spurt er um í könnuninni er breytilegt á milli bekkja. Því er sú leið farin þegar tölur fyrir sameinaða bekki eru reiknaðar að bekkirnir eru vigtaðir saman eins og það séu jafn margir svarendur í þeim öllum.

Efnisflokkar

Menntun

Menntun er mikilvægur þáttur í að hlúa að þekkingu barna, ýmis konar færni og gagnrýnni hugsun sem er mikilvæg við að leita lausna í samfélaginu en einnig til að glíma við áskoranir sem heimurinn stendur frammi fyrir í umhverfis-, friðar- og mannréttindamálum.

Heilsa og vellíðan

Góð heilsa, andleg og líkamleg, er lykilþáttur í velferð barna og möguleikum þeirra til að blómstra og nýta hæfileika sína. Heilbrigt líferni, hreyfing, gott matarræði og nægur svefn skiptir sköpum fyrir þroska barna og ungmenna og styður við farsæld þeirra bæði í samtíð og framtíð. Markaðssetningu á ýmsum tískuvörum sem ekki styðja við velferð er gjarnan beint að börnum og því þarf samfélagið að fá upplýsingar um lífsstílsþætti og heilbrigði barna og ungs fólks til þess að geta sinnt virkum forvörnum og boðið rétta stuðningsþjónustu.

Öryggi og vernd

Það er skylda samfélagsins að tryggja börnum öryggi og vernd á heimili sínu og í nærumhverfi þeirra. Þrátt fyrir það er vitað að mörg börn sæta ýmis konar ofbeldi eða verða vitni að því. Margs konar hættur steðja jafnframt að þeim sem snúa að aðgengi að vímuefnum og varasömu efni á netmiðlum eins og ofbeldi. Því skiptir máli að vita á hverjum tíma hver staðan er á þessu sviði.

Þátttaka og félagsleg tengsl

Virk þátttaka barna og félagsleg tengsl eru mikilvægur þáttur í að efla trú barna á eigin getu, sjálfsmynd og þrautseigju. Börn og ungt fólk sem eru að takast á við áskoranir hafa lýst því að virk þátttaka og félagsleg tengsl hafi verið bjargráð í erfiðum aðstæðum og aukið seiglu þeirra.

Lífsgæði og félagsleg staða

Fjölmargar alþjóðlegar og íslenskar rannsóknir hafa bent á mikilvægi þess að tryggja félags- og efnahagslega stöðu barna þar sem lakari staða eykur líkur á að þeim farnist verr í lífinu; heilsa og líðan verði lakari, menntun þeirra og þátttaka í samfélaginu minni og að þau verði útsettari fyrir áföllum og að njóta minni verndar og öryggis.

MENNTUN

4. og 5. bekkur

Telja mikilvægt að leggja sig fram í námi

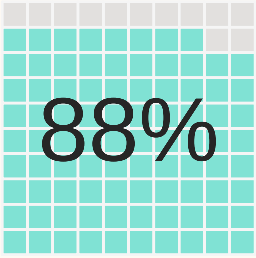

Skemmtilegt að lesa í frítíma sínum

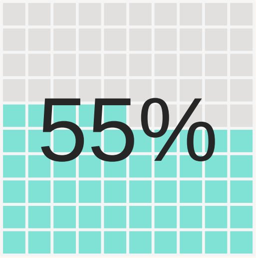

Oft þreytt í skólanum

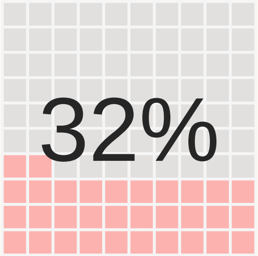

Finnst gaman í skólanum

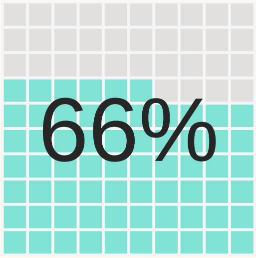

Líður vel í frímínútum

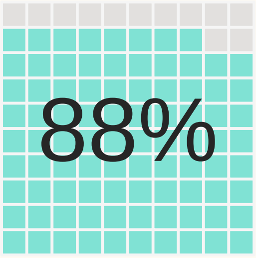

Geta leitað til einhvers fullorðins í skólanum

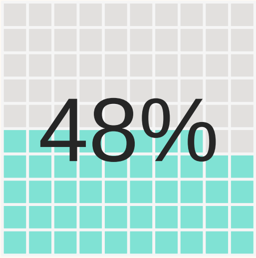

Upplifa oft truflandi hávaða í kennslustund

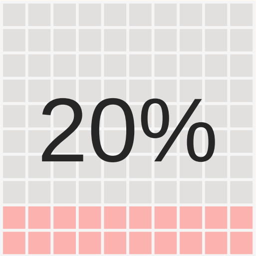

MENNTUN

6.–10.bekkur

Mikilvægt að leggja sig fram við námið

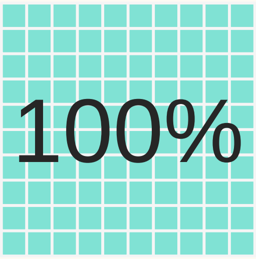

Mikið álag vegna heimanáms

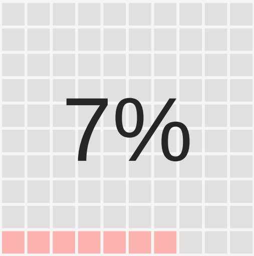

Einmana í skólanum

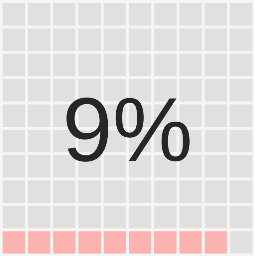

Lesa skáldsögur í hverri viku

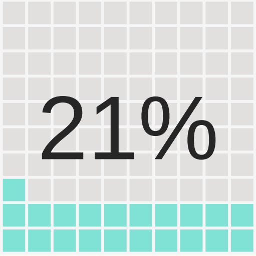

Lesa fræðibækur í hverri viku

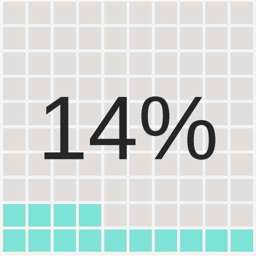

Lesa myndasögur í hverri viku

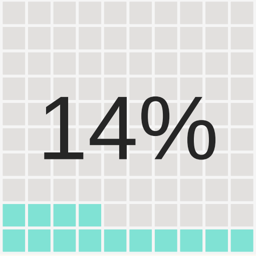

Geta leitað til einhvers fullorðins í skólanum

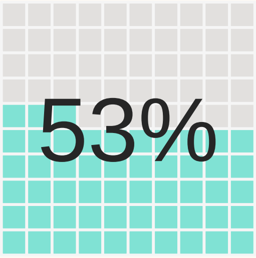

Oft þreytt í skólanum

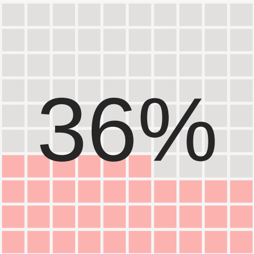

Treysta kennaranum sínum

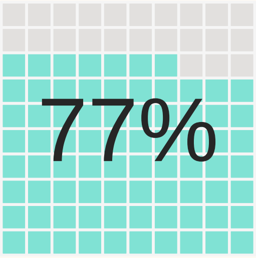

Upplifa oft vinnufrið í kennslustofunni

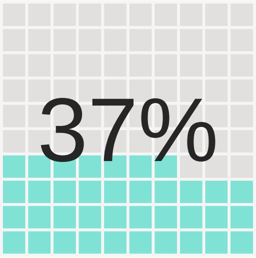

Færni og áhugi

Mikilvægt að leggja sig fram í námi

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Finnst þér mikilvægt að leggja þig fram í skólanum?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög mikilvægt*“ eða „*Frekar mikilvægt*“

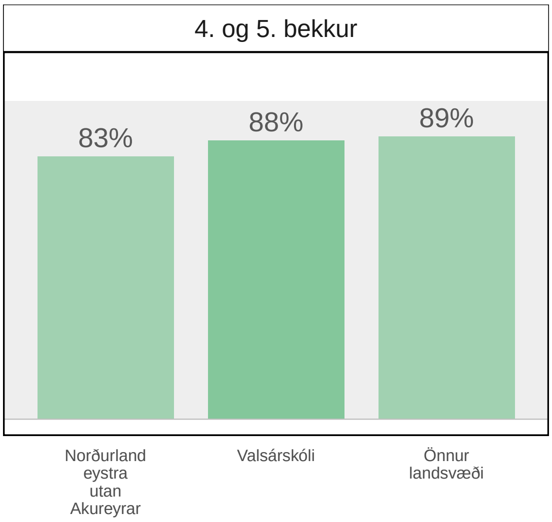

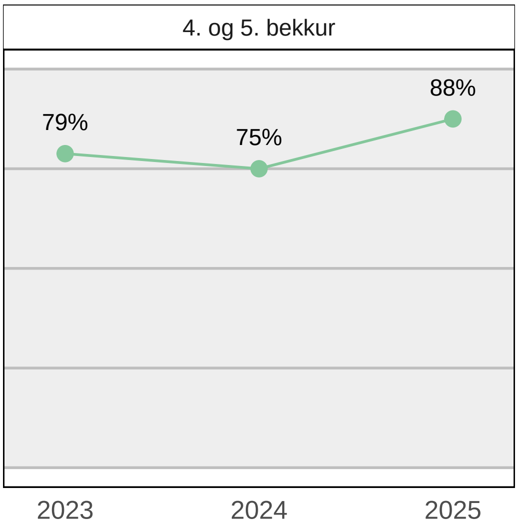

6.-10.bekkur

Spurning: „*Hversu sammála eða ósammála ert þú þessari staðhæfingu? Það er mikilvægt að leggja sig fram við námið?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög sammála*“ eða „*Sammála*“

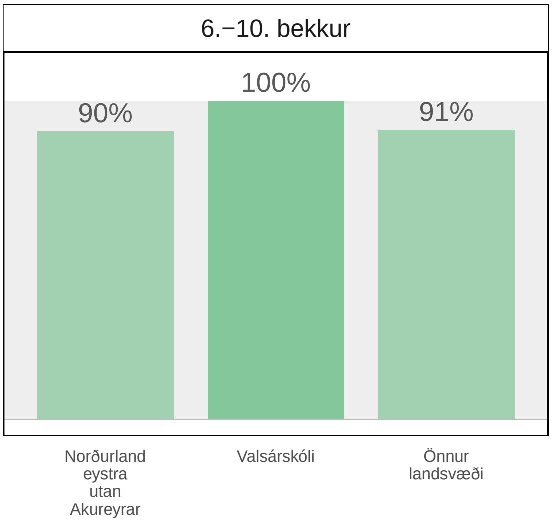

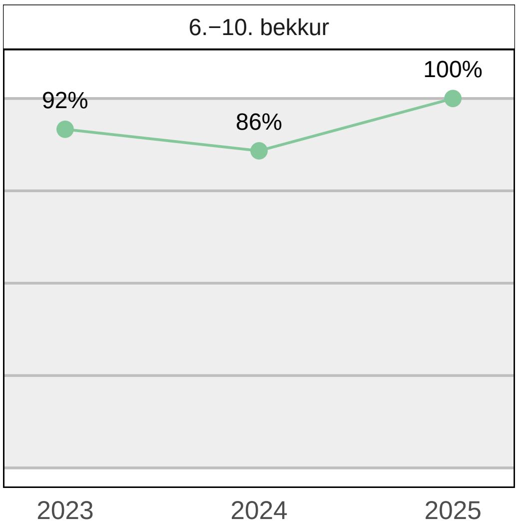

Lestur

Skáldsögur

6.-10.bekkur

Spurning: „*Hversu oft lest þú skáldsögur í frítíma þínum af því að þig langar til þess?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Í hverri viku*“ eða „*Á hverjum degi*“

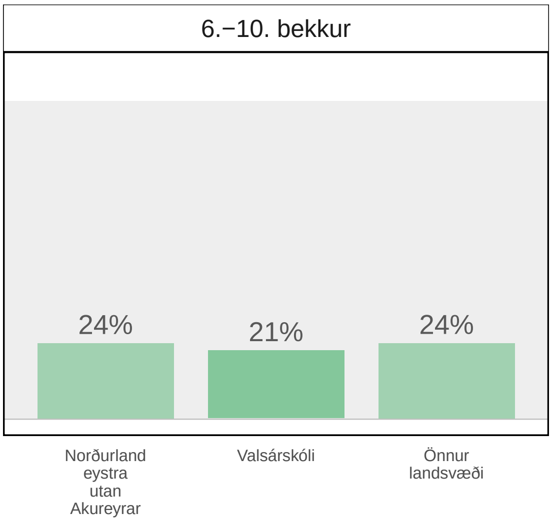

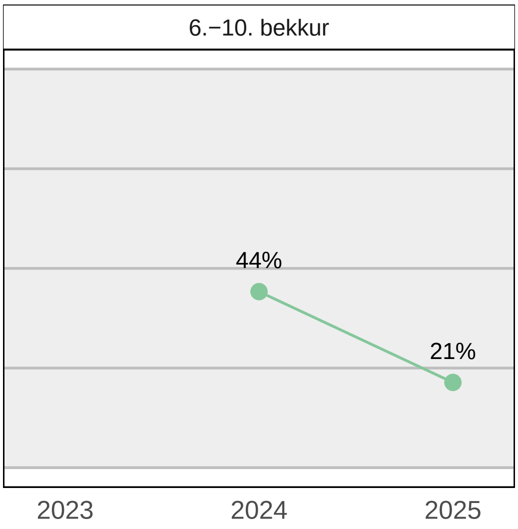

Bækur sem ekki eru skáldsögur

6.-10.bekkur

Spurning: „*Hversu oft lest þú bækur sem eru ekki skáldsögur (t.d. ævisögur, sagnfræði, fræðslubækur um matarræði, íþróttir o.s.frv.) í frítíma þínum af því að þig langar til þess?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Í hverri viku*“ eða „*Á hverjum degi*“

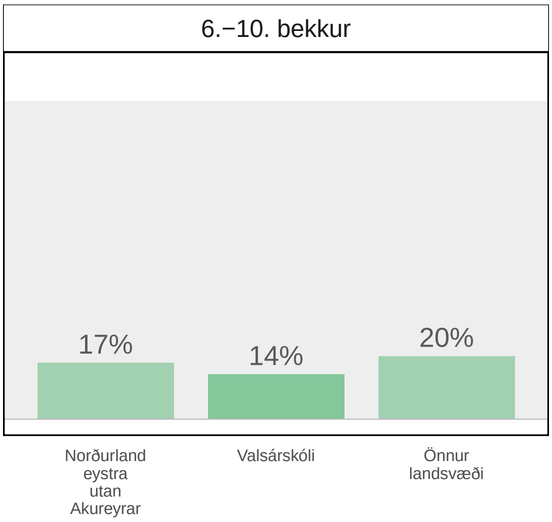

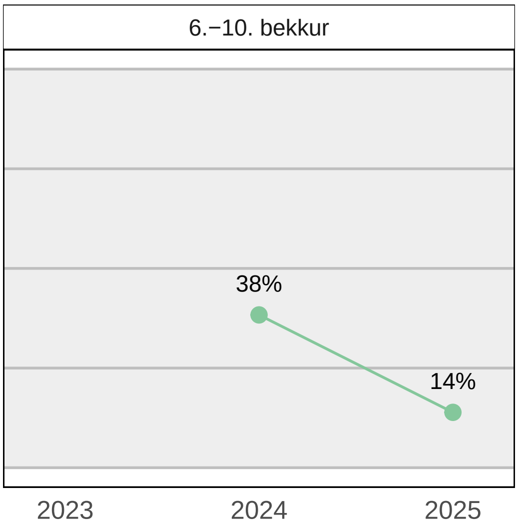

Fréttamiðlar

6.-10.bekkur

Spurning: „*Hversu oft lest þú dagblöð eða fréttasíður á netinu (til dæmis mbl.is eða visir.is) í frítíma þínum af því að þig langar til þess?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Í hverri viku*“ eða „*Á hverjum degi*“

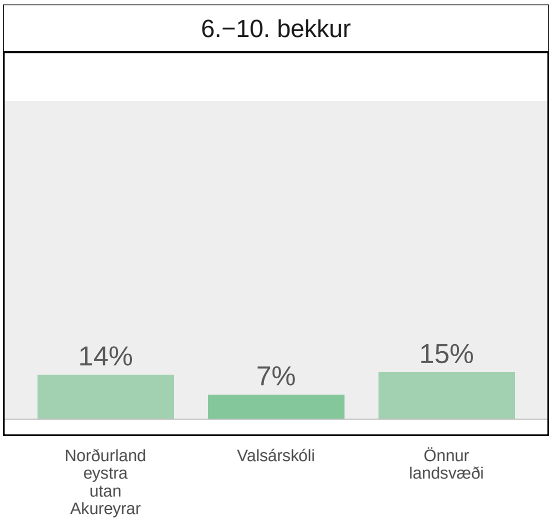

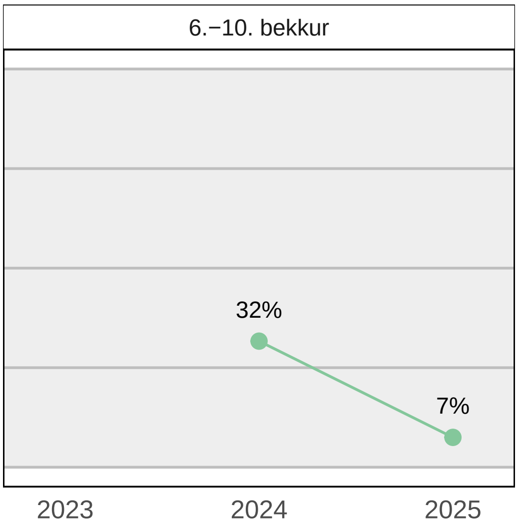

Myndasögur

6.-10.bekkur

Spurning: „*Hversu oft lest þú myndasögur (t.d. Manga) í frítíma þínum af því að þig langar til þess?*"

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Í hverri viku*" eða „*Á hverjum degi*"

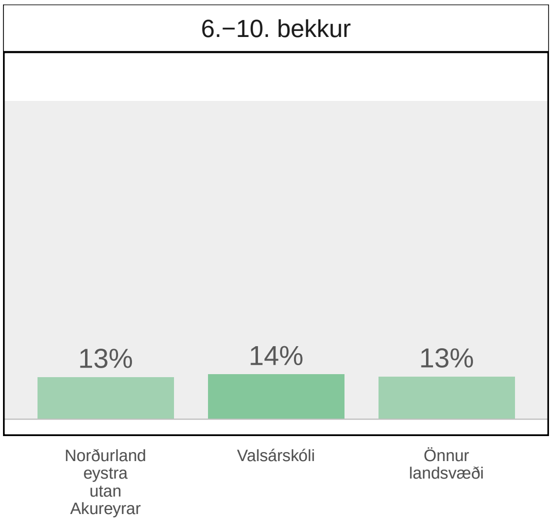

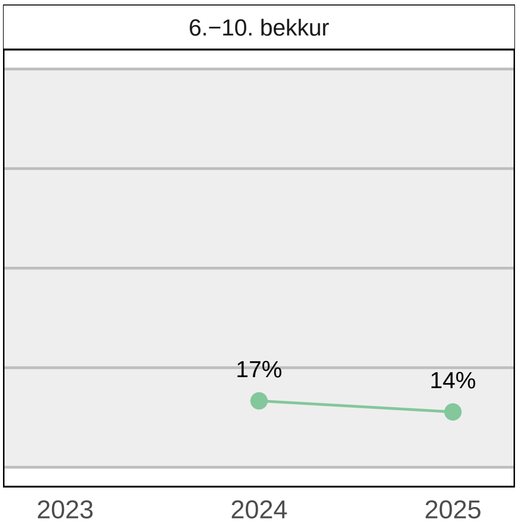

Lestur í frítíma

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Hvað finnst þér um að lesa eitthvað sem þú velur sjálf(ur) í frítíma þínum?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög skemmtilegt*“ eða „*Frekar skemmtilegt*“

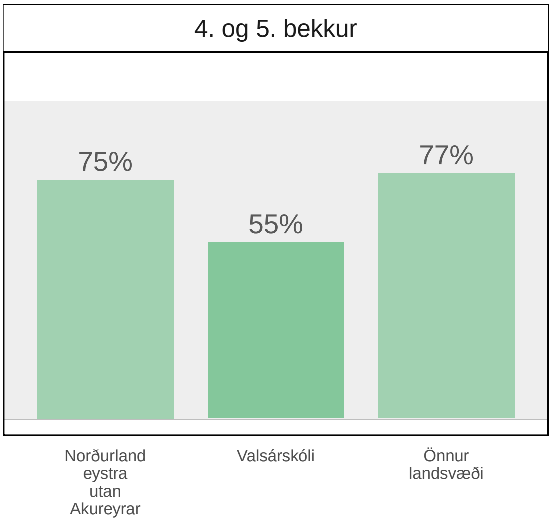

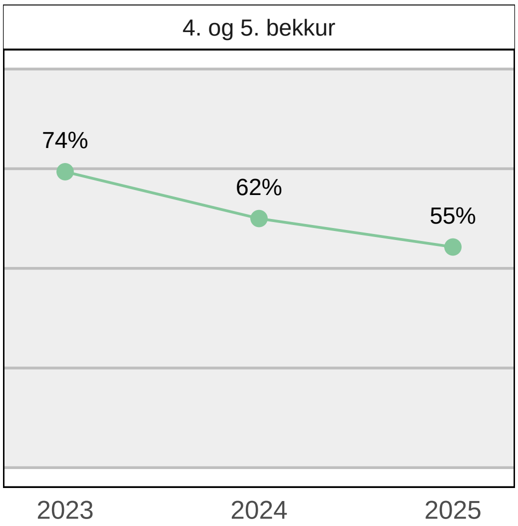

Lestur í skólanum

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Hvað finnst þér um að lesa í skólanum?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög skemmtilegt*“ eða „*Frekar skemmtilegt*“

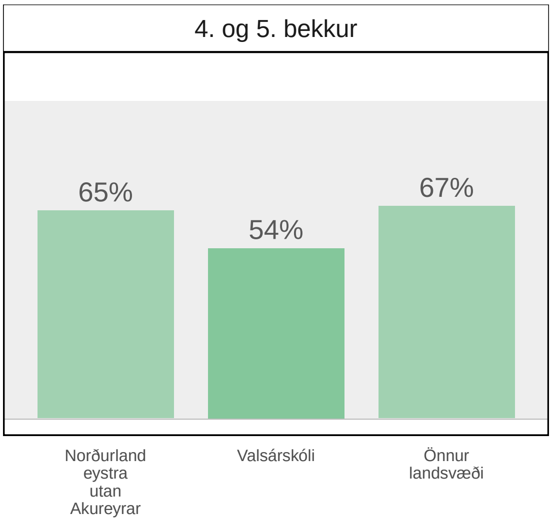

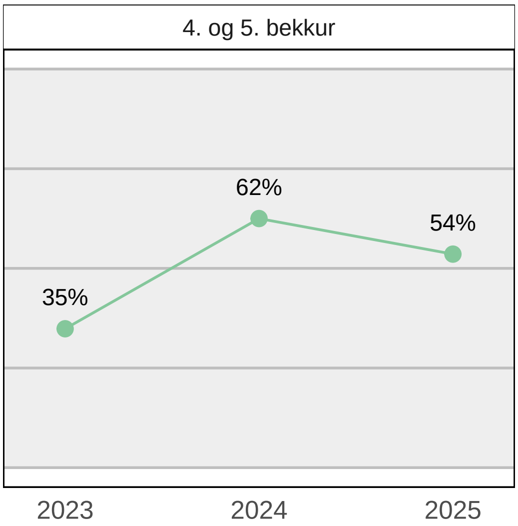

Líðan í skóla

Gaman í skólanum

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Finnst þér gaman í skólanum?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög gaman*“ eða „*Frekar gaman*“

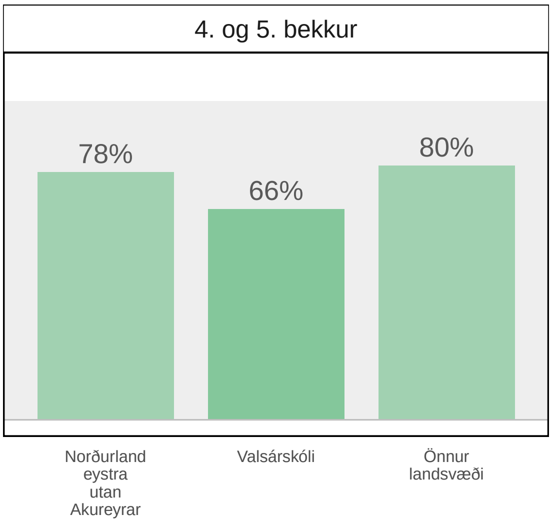

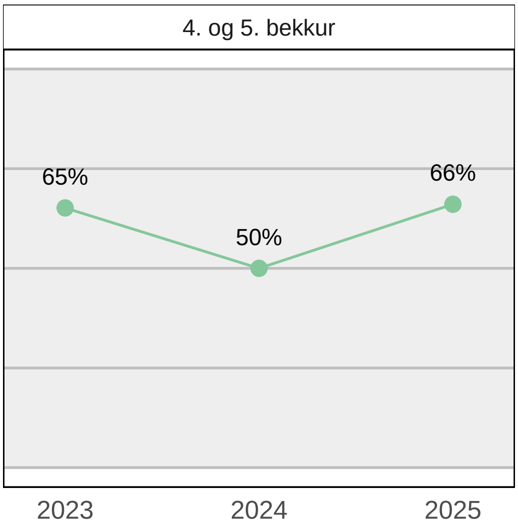

Líðan í kennslustund

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Hvernig líður þér í kennslustundum?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög vel*“ eða „*Frekar vel*“

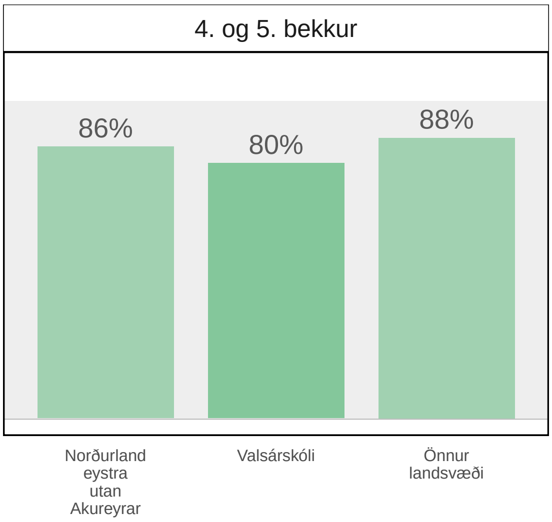

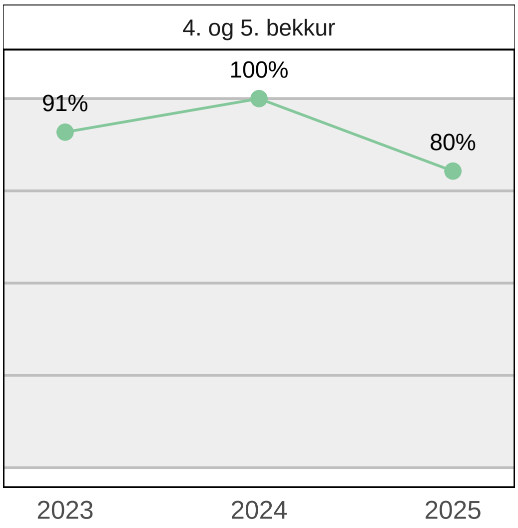

6.-10.bekkur

Spurning: „*Hvernig líður þér í kennslustundum?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög vel*“ eða „*Frekar vel*“

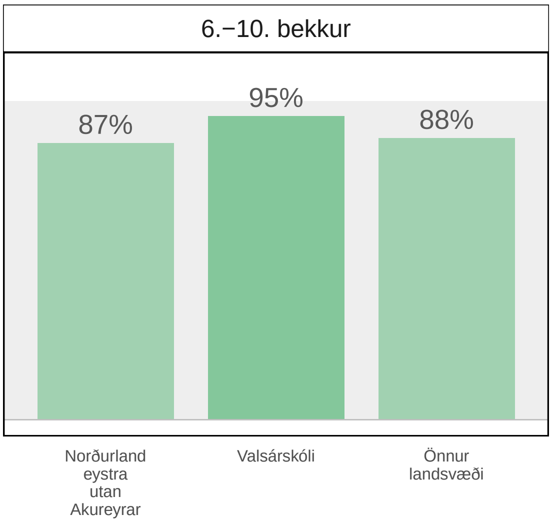

Líðan í frímínútum

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Hvernig líður þér í frímínútum?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög vel*“ eða „*Frekar vel*“

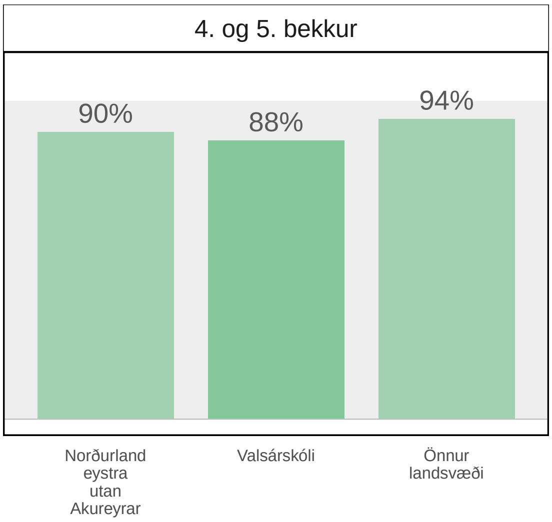

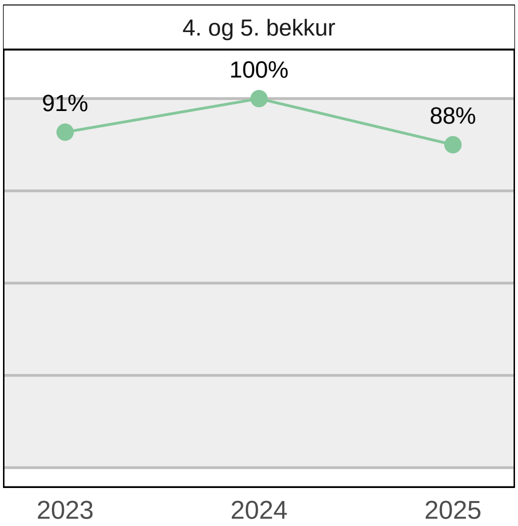

6.-10.bekkur

Spurning: „*Hvernig líður þér í frímínútum?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög vel*“ eða „*Frekar vel*“

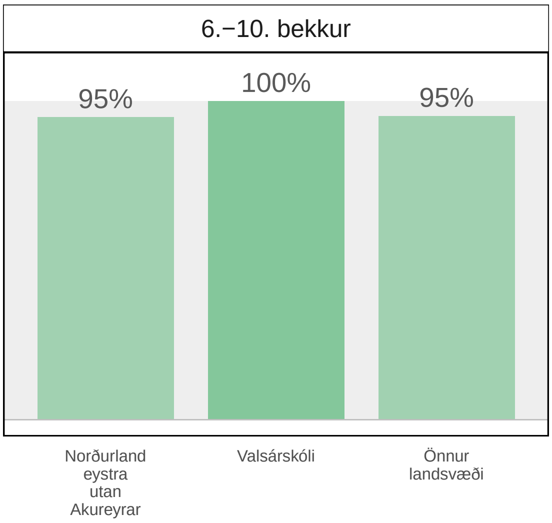

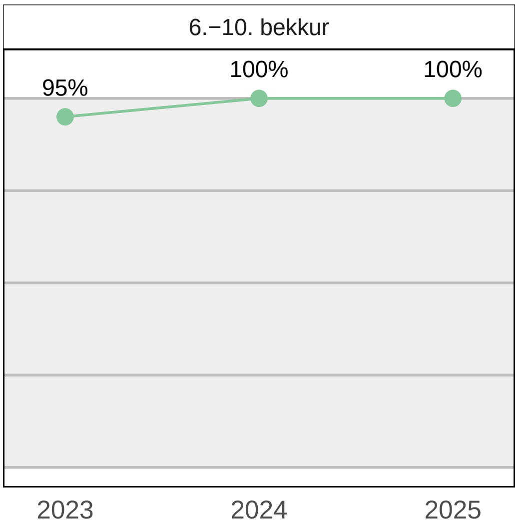

Fullorðinn í skólanum sem gott er að tala við

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Er einhver fullorðinn í skólanum sem þú getur talað við þegar þú hefur áhyggjur eða líður illa?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikann „*Já*“

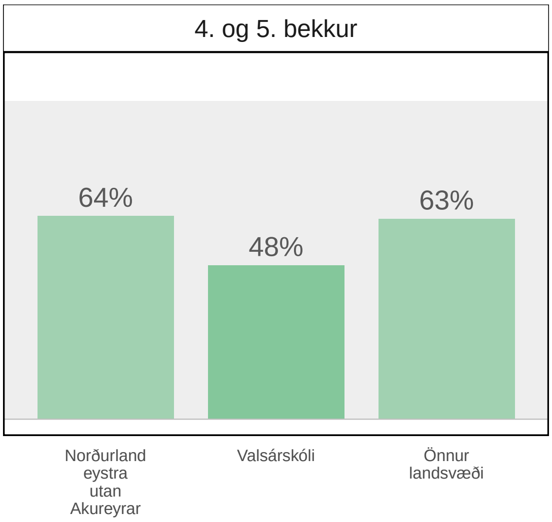

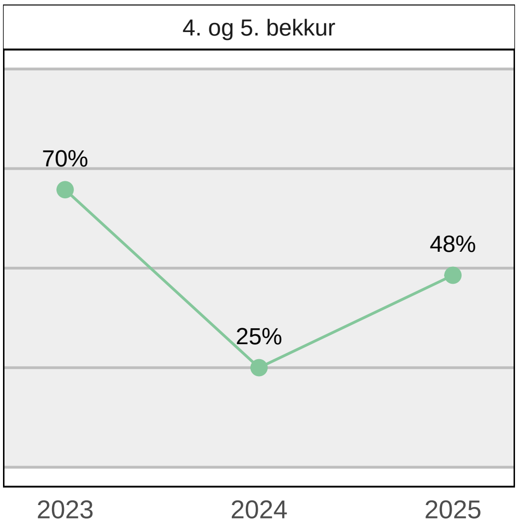

6.-10.bekkur

Spurning: „*Er einhver fullorðinn starfsmaður í skólanum sem þér finnst gott að tala við þegar þú hefur áhyggjur eða líður illa? (t.d. kennari, deildarstjóri, námsráðgjafi, gangavörður, skólahjúkrunarfræðingur)*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikann „*Já*“

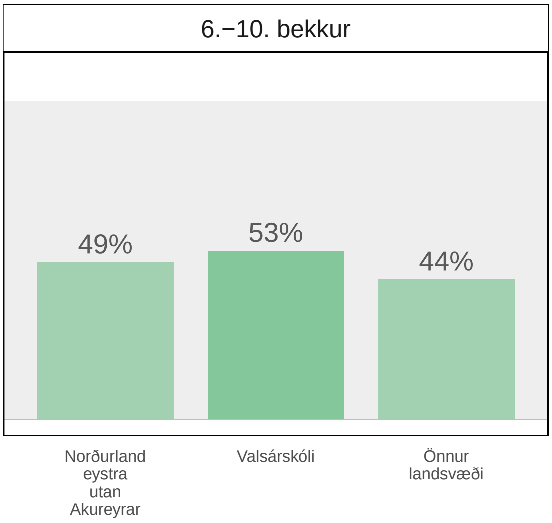

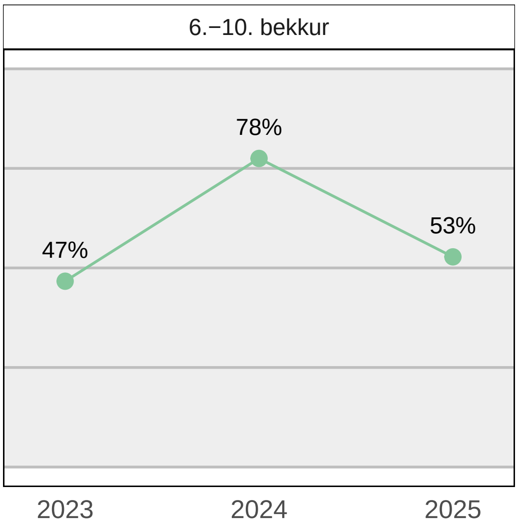

Traust til kennara

6.-10.bekkur

Spurning: „*Hversu sammála eða ósammála ert þú þessari staðhæfingu? Ég treysti kennurunum mínum*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög sammála*“ eða „*Sammála*“

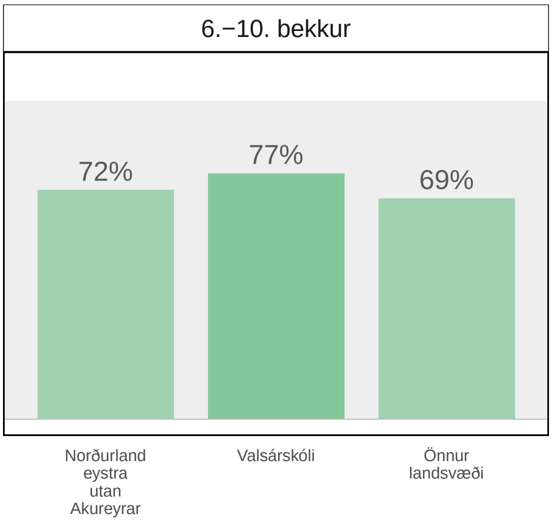

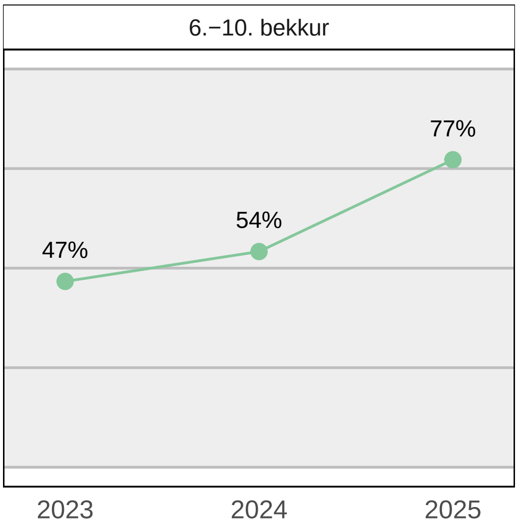

Utangarðs í skólanum

6.-10.bekkur

Spurning: „*Ef þú hugsar um skólann þinn: Að hve miklu leyti ertu sammála eða ósammála eftirfarandi staðhæfingu? Mér finnst ég vera utangarðs (eða skilin(n) útundan) í skólanum*"

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög sammála*" eða „*Sammála*"

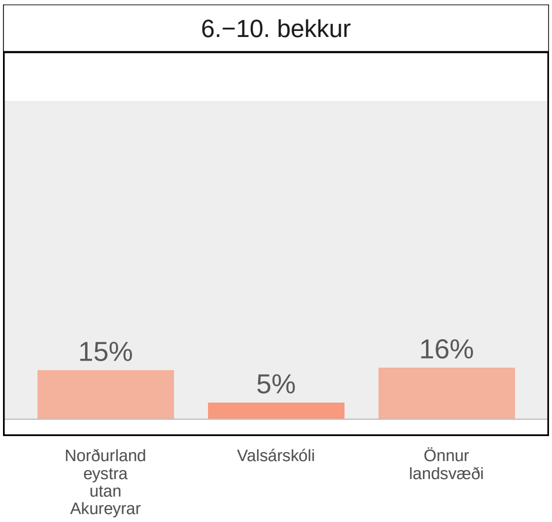

Tilheyra í skólanum

6.-10.bekkur

Spurning: „*Ef þú hugsar um skólann þinn: Að hve miklu leyti ertu sammála eða ósammála eftirfarandi staðhæfingu? Mér finnst ég tilheyra í skólanum*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög sammála*“ eða „*Sammála*“

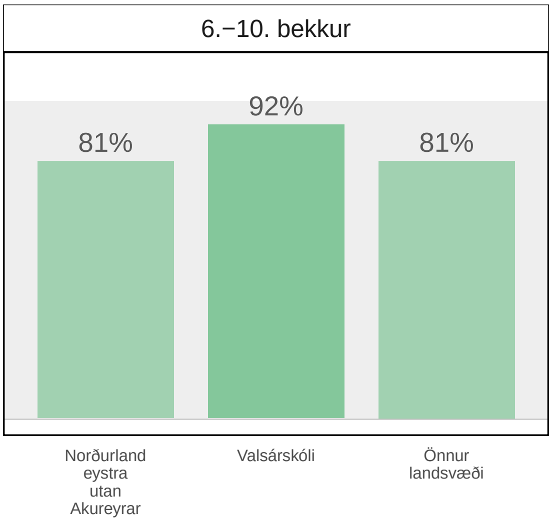

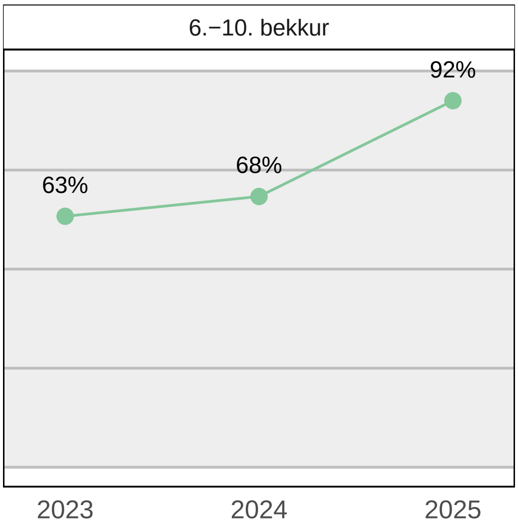

Samskipti við aðra nemendur

6.-10.bekkur

Spurning: „*Ef þú hugsar um skólann þinn: Að hve miklu leyti ertu sammála eða ósammála eftirfarandi staðhæfingu? Öðrum nemendum virðist líka vel við mig*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög sammála*“ eða „*Sammála*“

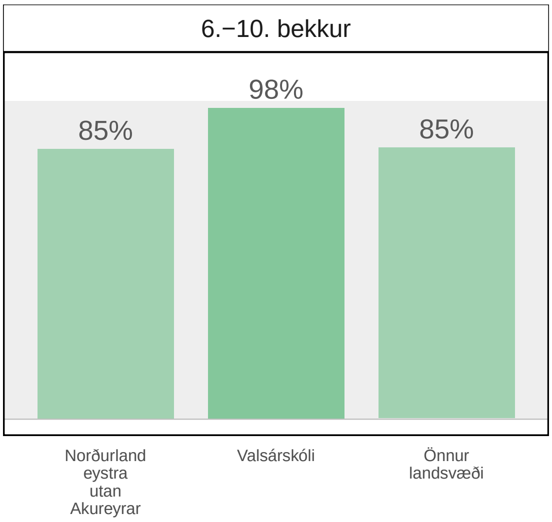

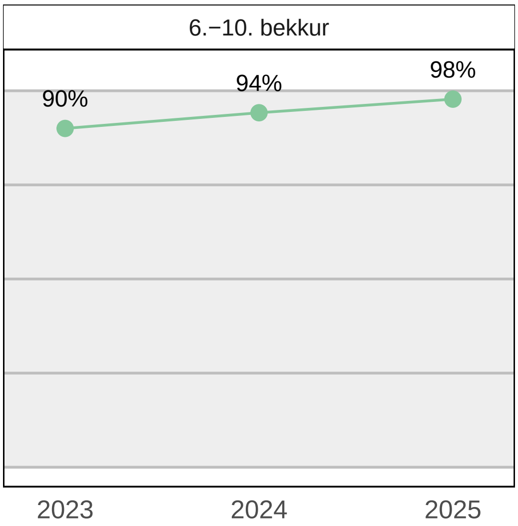

Einmana í skólanum

6.-10.bekkur

Spurning: „*Ef þú hugsar um skólann þinn: Að hve miklu leyti ertu sammála eða ósammála eftirfarandi staðhæfingu? Ég er einmana í skólanum*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög sammála*“ eða „*Sammála*“

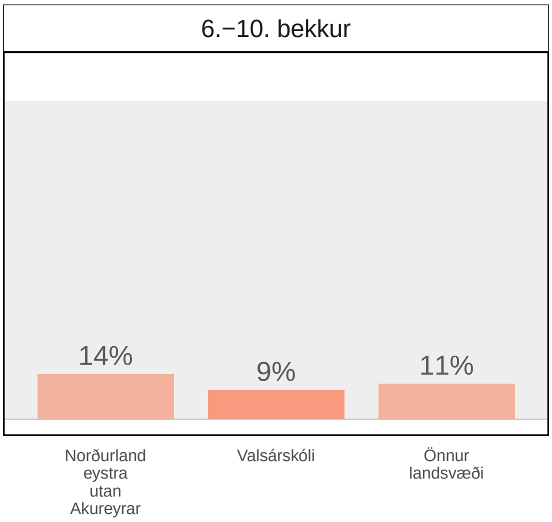

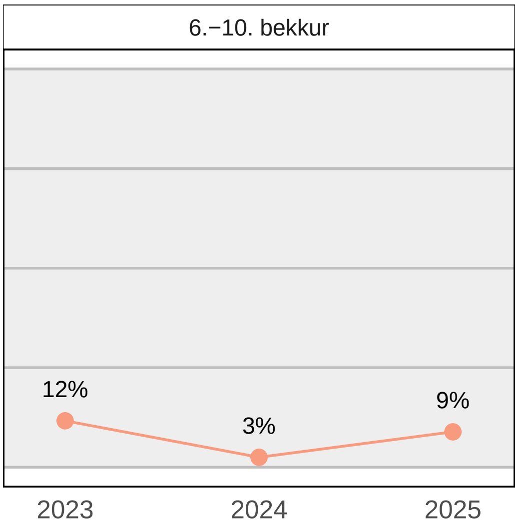

Þreyta í skólanum

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Finnst þér þú vera þreytt(ur) í skólanum?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikann „*Oft*“

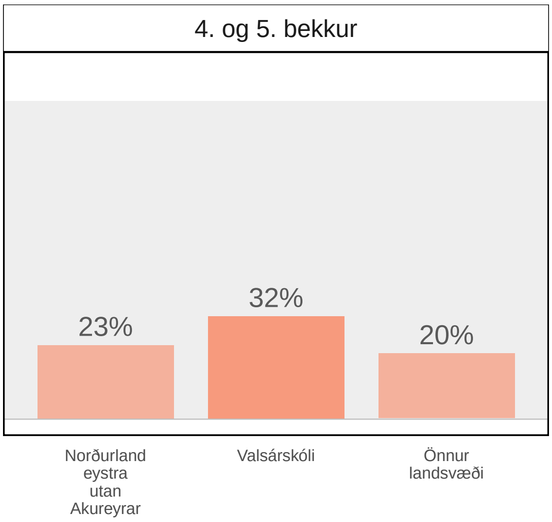

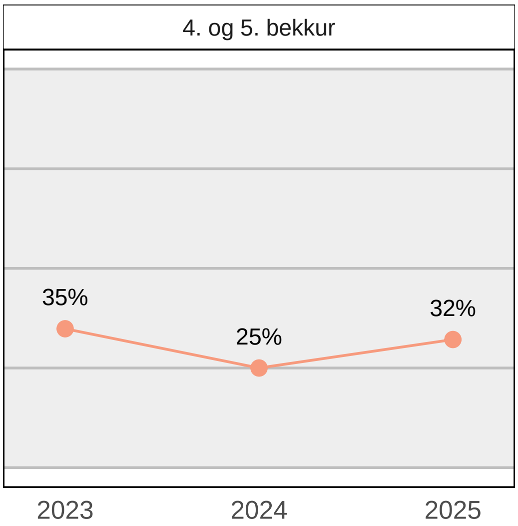

6.-10.bekkur

Spurning: „*Hve oft finnst þér þú vera þreytt(ur) í skólanum?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Næstum alla skóladaga*“ eða „*Flesta skóladaga*“

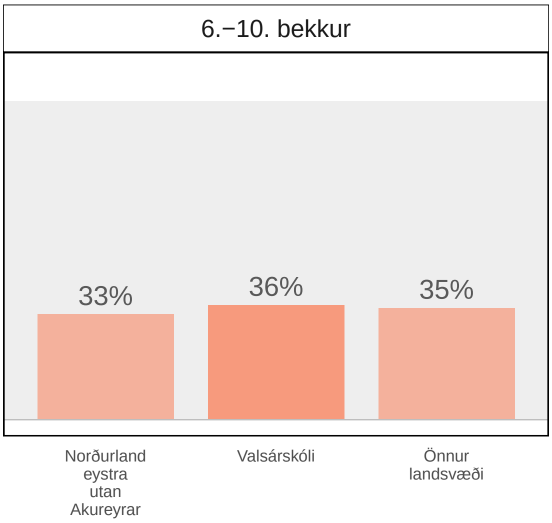

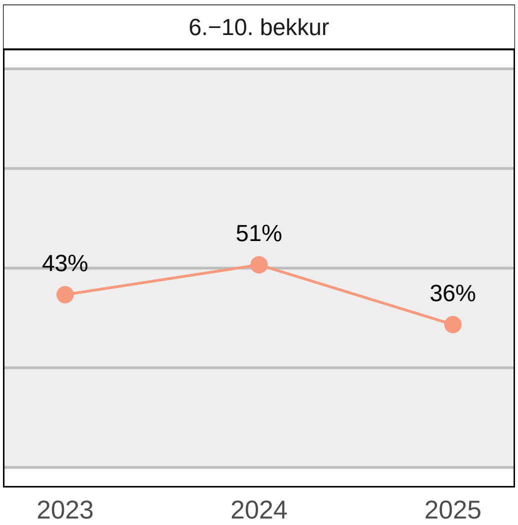

Vinnufriður í kennslustund

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Hversu oft finnst þér vera truflandi hávaði í kennslustofunni?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikann „*Oft*“

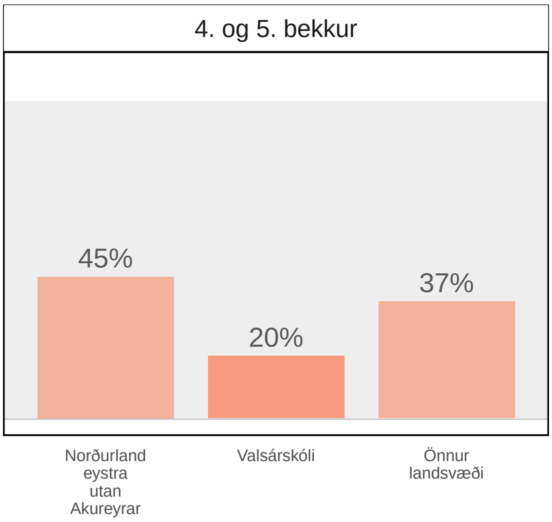

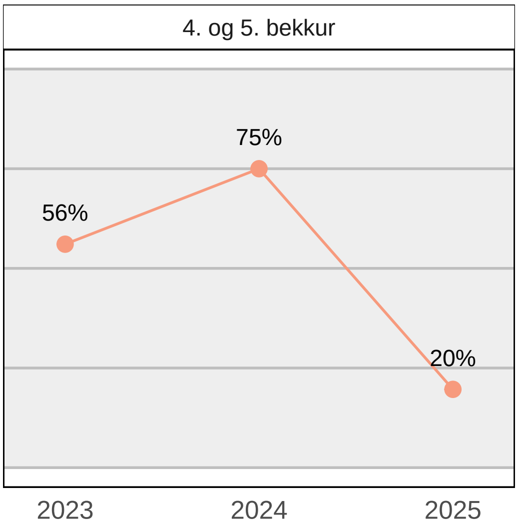

6.-10.bekkur

Spurning: „*Hversu oft upplifir þú vinnufrið í kennslustofunni?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Alltaf*“ eða „*Oft*“

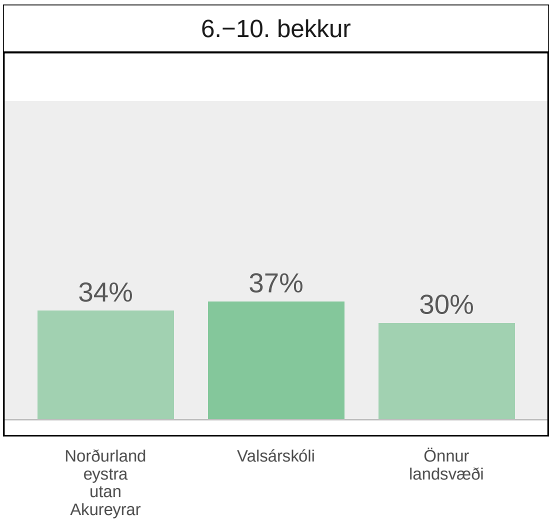

Skróp

6.-10.bekkur

Spurning: „*Undanfarnar 2 vikur, hversu oft hefur þú skrópað heilan dag?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Einu sinni*“,„*Tvisvar eða þrisvar*“ eða „*Oftar en þrisvar*“

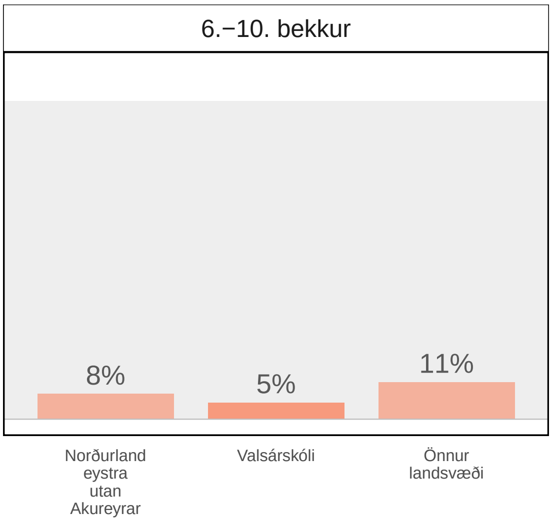

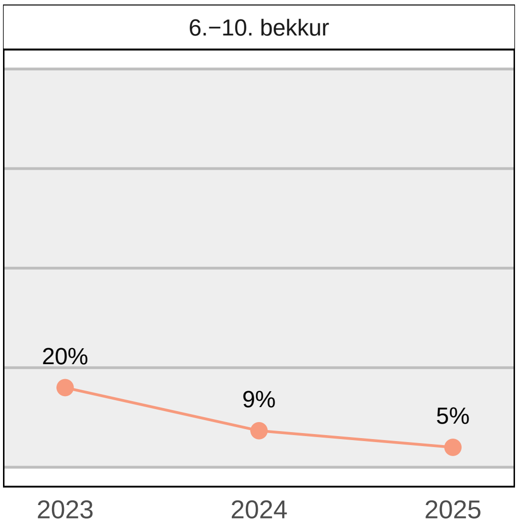

6.-10.bekkur

Spurning: „*Undanfarnar 2 vikur, hversu oft hefur þú skrópað í tíma?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Einu sinni*“,„*Tvisvar eða þrisvar*“ eða „*Oftar en þrisvar*“

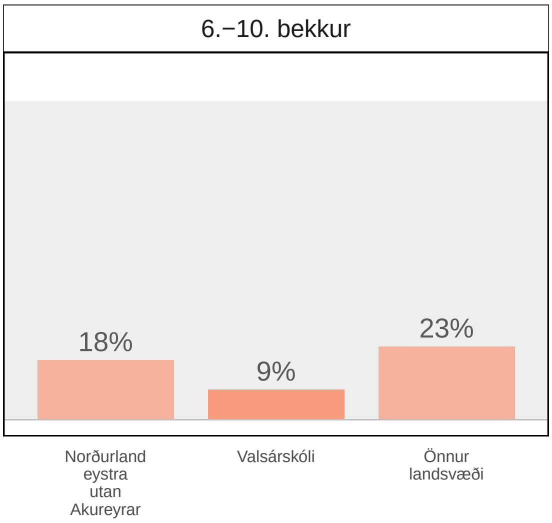

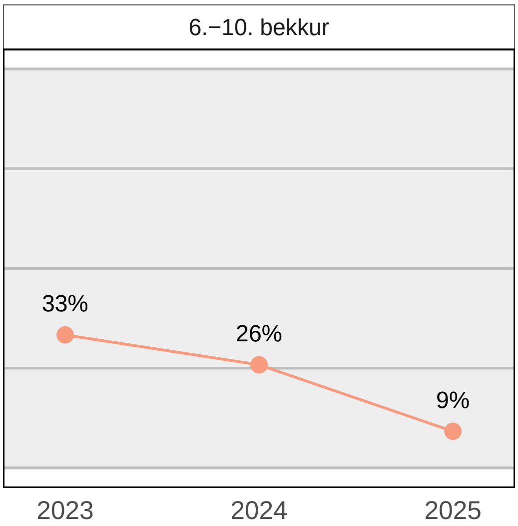

Skipulag skólaviðburða

6.-10.bekkur

Spurning: „*Ef þú hugsar um skólann þinn: Að hve miklu leyti ertu sammála eftirfarandi staðhæfingu? Í skólanum mínum taka nemendur þátt í að skipuleggja skólaviðburði (t.d. verkefnavikur/daga, íþróttavikur/daga, vettvangsferðir o.s.frv.*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög sammála*“ eða „*Sammála*“

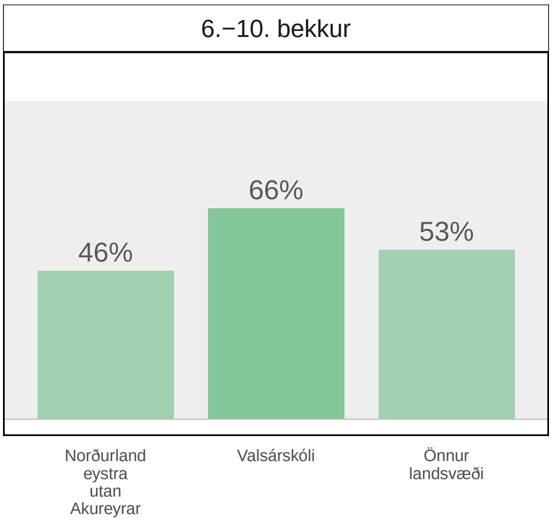

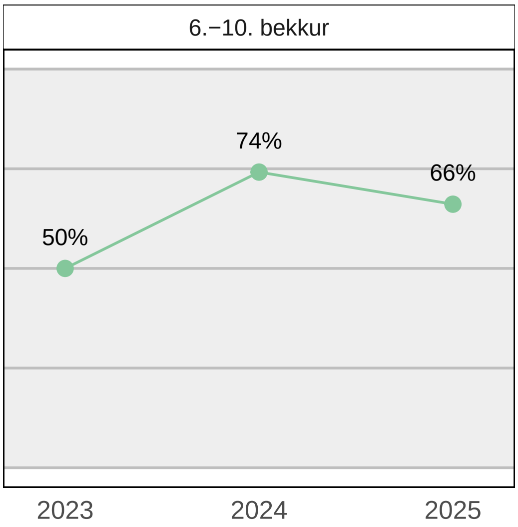

Skipulag skólaverkefna

6.-10.bekkur

Spurning: „*Ef þú hugsar um skólann þinn: Að hve miklu leyti ertu sammála eftirfarandi staðhæfingu? Í skólanum mínum fá nemendur oft tækifæri til að hjálpa við að ákveða og skipuleggja skólaverkefni*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög sammála*“ eða „*Sammála*“

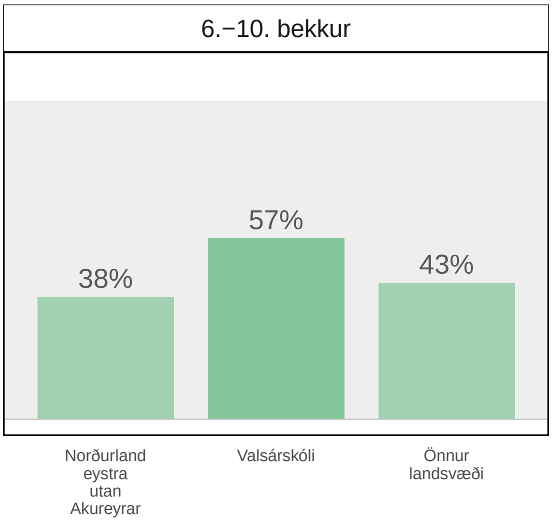

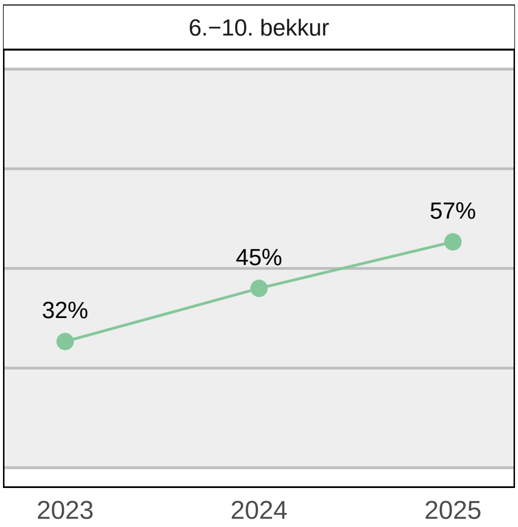

Hlustað á hugmyndir nemenda

6.-10.bekkur

Spurning: „*Ef þú hugsar um skólann þinn: Að hve miklu leyti ertu sammála eftirfarandi staðhæfingu? Í skólanum mínum er tekið mark á hugmyndum nemenda*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög sammála*“ eða „*Sammála*“

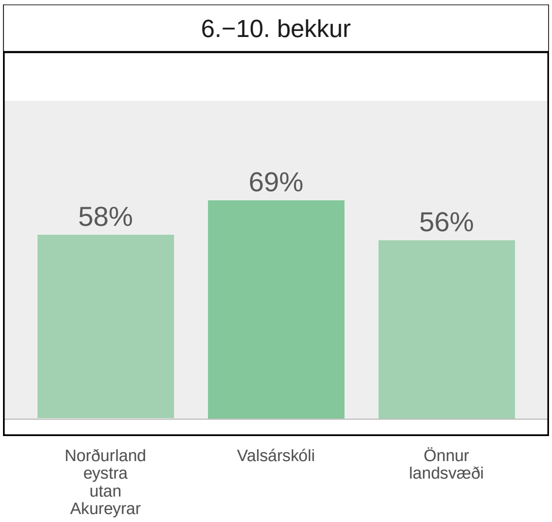

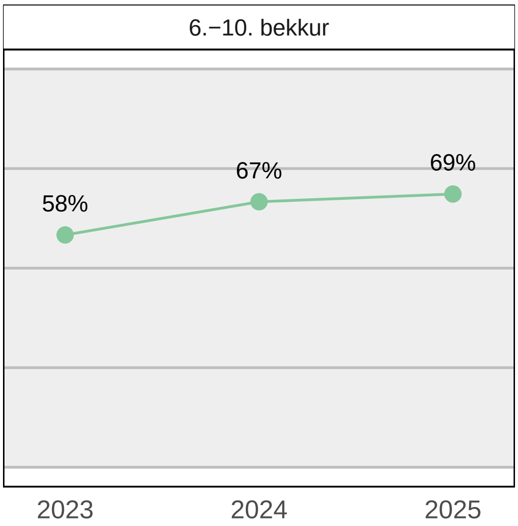

Fara yfirleitt að sofa eftir miðnætti á skóladegi

6.-10.bekkur

Spurning: „*Hvenær ferðu yfirleitt að sofa þegar það er skóli daginn eftir?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*00:00*“,„*00:30*“,„*01:00*“,„*01:30*“ eða „*02:00*“

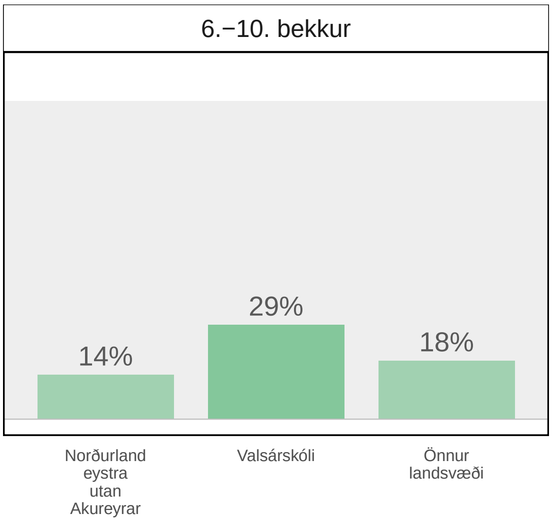

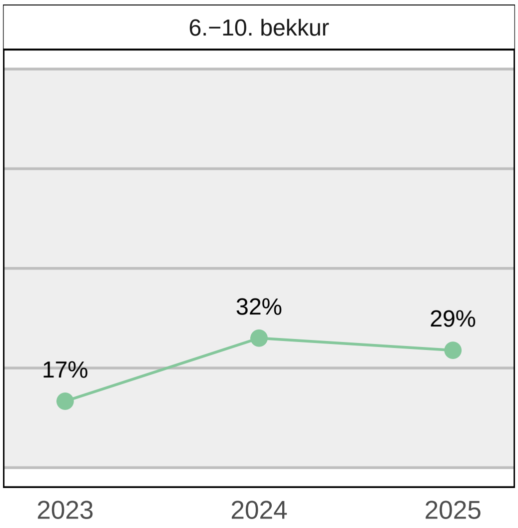

HEILSA OG VELLÍÐAN

4. og 5. bekkur

Hreyfa sig mikið

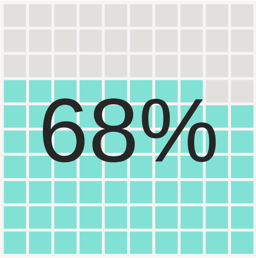

Finna oft fyrir höfuðverk

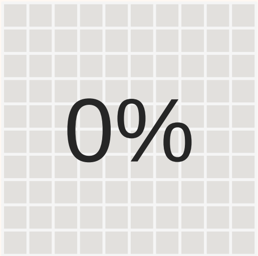

Finna oft fyrir magaverk

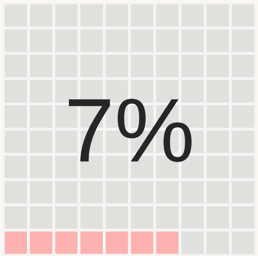

Finna oft fyrir depurð

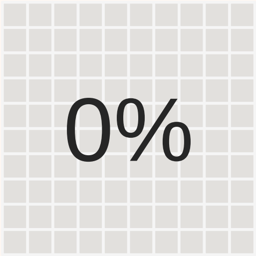

Finna oft fyrir kvíða

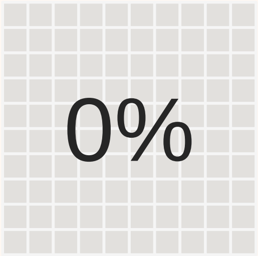

HEILSA OG VELLÍÐAN

6.−10.bekkur

Lífsánægja

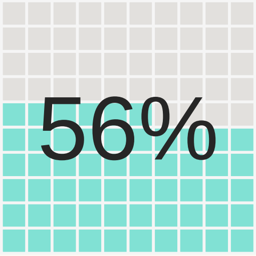

Fundið fyrir hausverk vikulega eða oftar

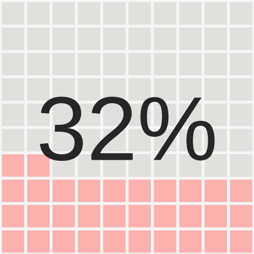

Fundið fyrir magaverk vikulega eða oftar

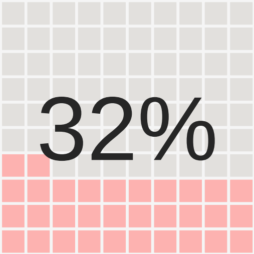

Fundið fyrir depurð vikulega eða oftar

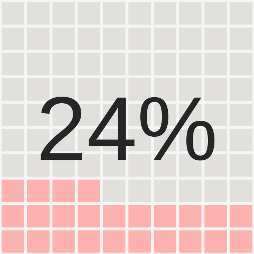

Fundið fyrir kvíða vikulega eða oftar

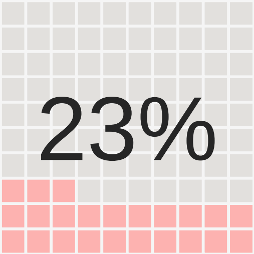

Næg hreyfing á hverjum degi

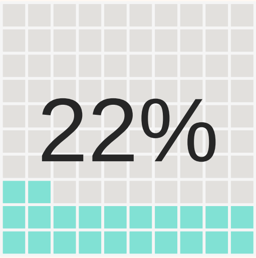

Lífsánægjukvarðinn

6.-10.bekkur

Spurning: *„Hér fyrir neðan er kvarði. Efst í honum er talan '10' sem táknar besta hugsanlega lífið sem þú gætir átt og neðst er talan '0' sem táknar versta hugsanlega lífið sem að þú gætir átt. Hvar á þessum kvarða er líf þitt núna?"*

Hlutfall sem velur svarmöguleikann *„Þeir sem völdu 8 eða hærra"*

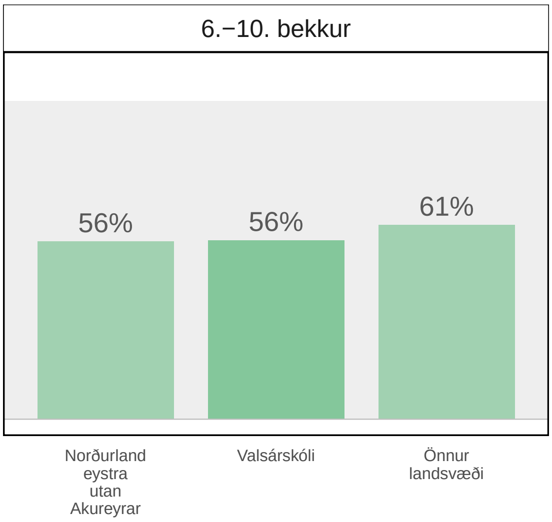

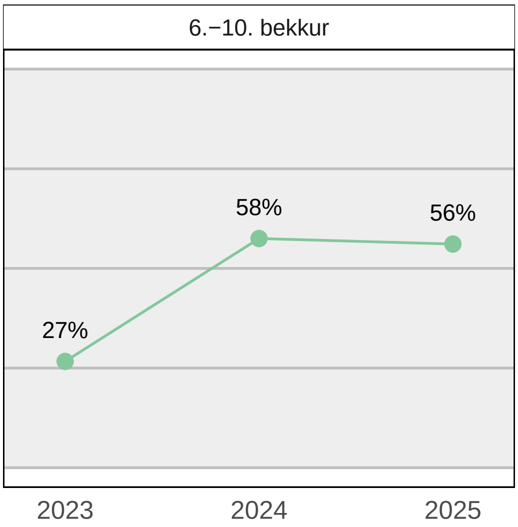

Erfiðleikar með svefn

6.-10.bekkur

Spurning: „*Á síðastliðnum 6 mánuðum, hversu oft hefur þú átt erfitt með að sofna?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Hér um bil daglega*“,„*Oftar en einu sinni*“ eða „*Um það bil vikulega*“

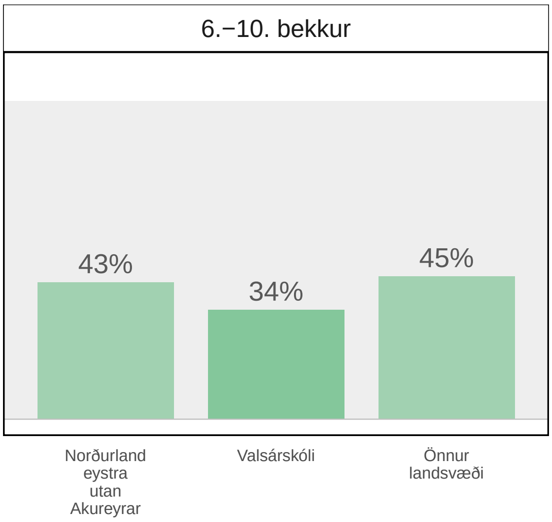

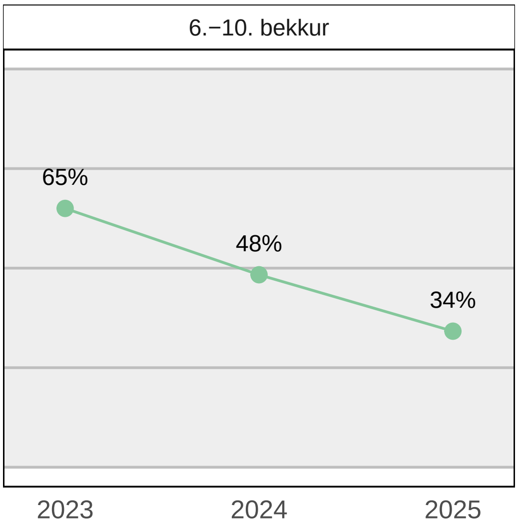

Líkamleg hreyfing

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Ef þú hugsar um síðustu sjö daga, hreyfðir þú þig mikið (t.d. með því að hjóla, spila fótbolta, hlaupa eða stunda aðrar íþróttir?*"

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög mikið*" eða „*Frekar mikið*"

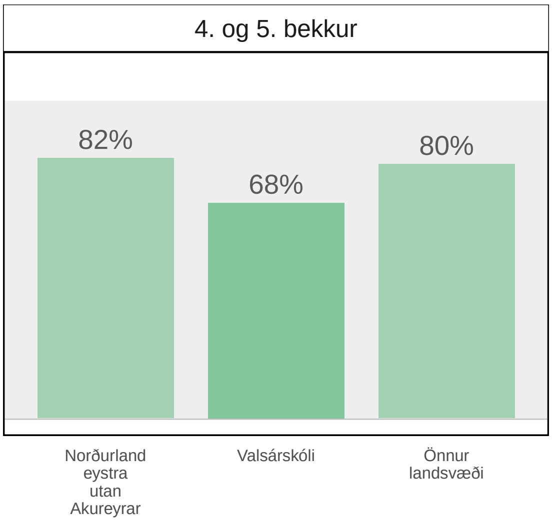

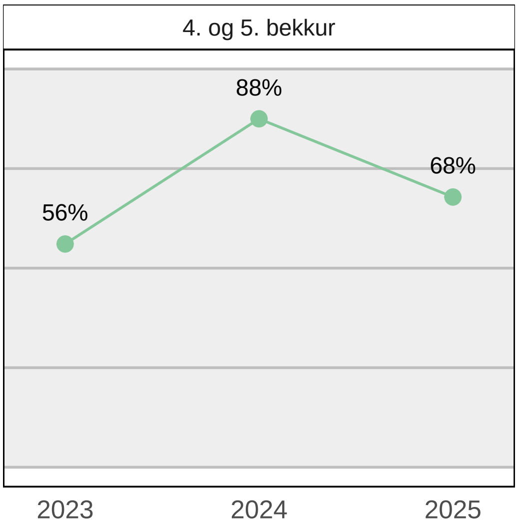

6.-10.bekkur Formáli: „*Líkamleg hreyfing er hvers konar hreyfing sem eykur hjartslátt þinn og gerir þig stundum móða(n). Líkamleg hreyfing getur meðal annars átt sér stað í íþróttum, í skólanum, í leik með vinum eða á leiðinni í og úr skóla. Dæmi um líkamlega hreyfingu eru hlaup, röskleg ganga, línuskautar, hjólreiðar, dans, hjólabretti, sund, fótbolti, körfubolti, handbolti, skíði og snjóbretti.*“

Spurning: „*Af síðastliðnum 7 dögum, hversu marga daga hefur þú stundað líkamlega hreyfingu samanlagt í 60 mínútur eða meira á dag?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikann „*7 daga*“.

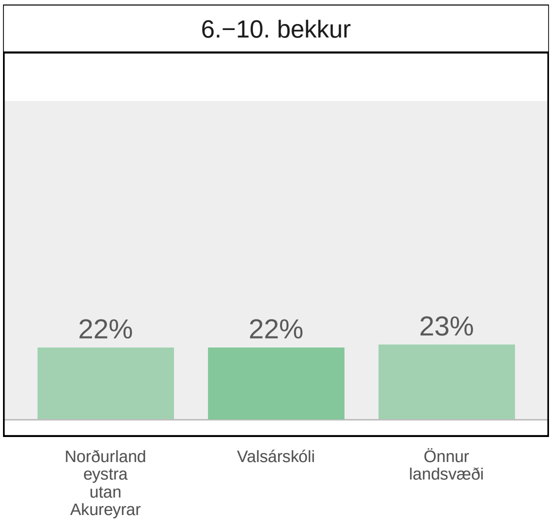

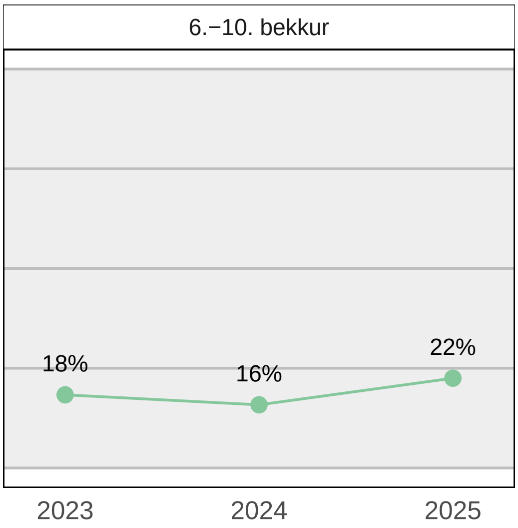

Höfuðverkur

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Ef þú hugsar um síðustu sjö daga, hversu oft fannstu fyrir höfuðverk?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikann „*Oft*“

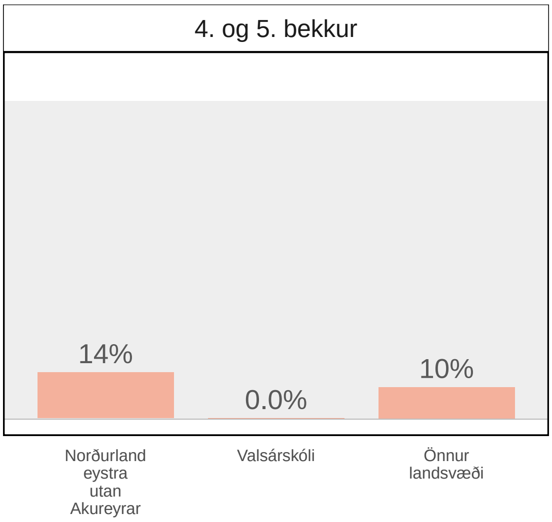

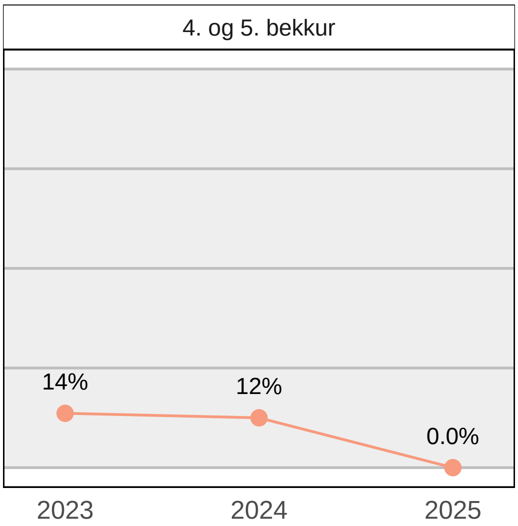

6.-10.bekkur

Spurning: „*Á síðastliðnum 6 mánuðum, hversu oft hefur þú fundið fyrir höfuðverk?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Hér um bil daglega*“,„*Oftar en einu sinni í viku*“ eða „*Um það bil vikulega*“

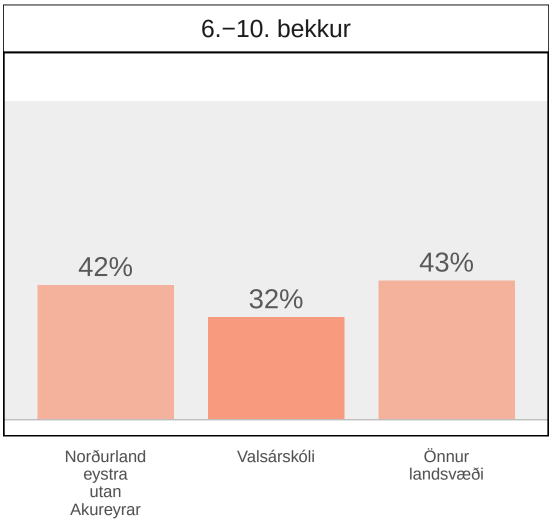

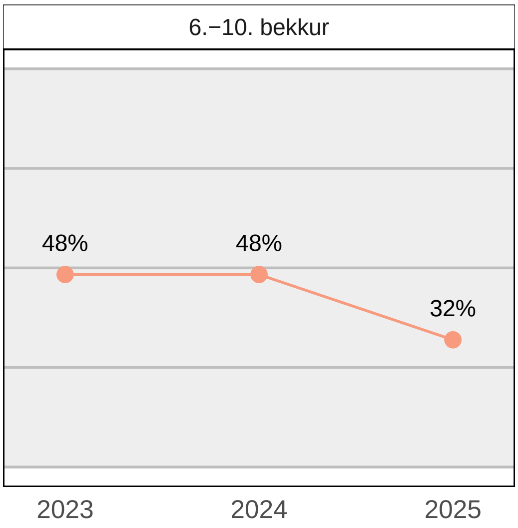

Magaverkur

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Ef þú hugsar um síðustu sjö daga, hversu oft fannstu fyrir magaverk?*"

Hlutfall sem velur svarmöguleikann „*Oft*"

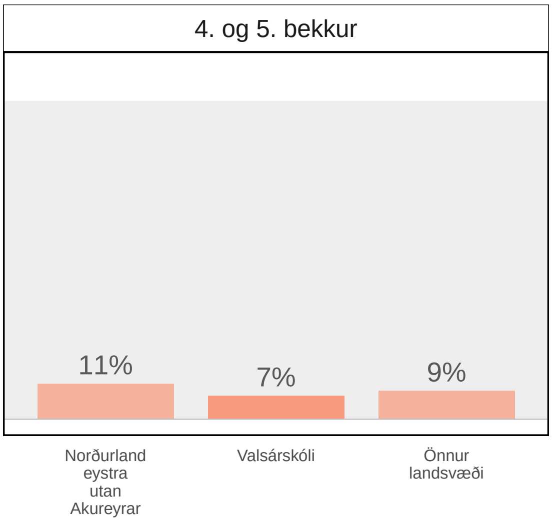

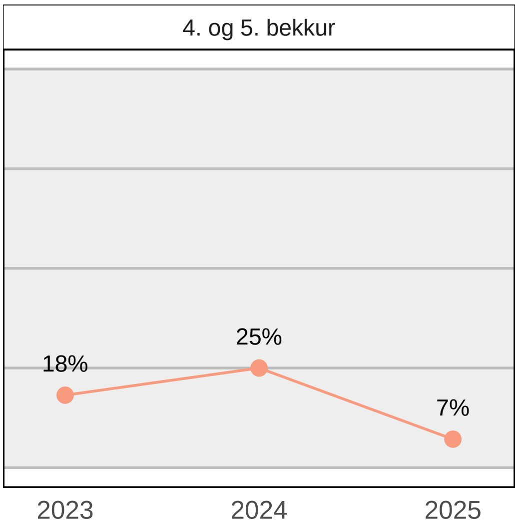

6.-10.bekkur

Spurning: „*Á síðastliðnum 6 mánuðum, hversu oft hefur þú fundið fyrir magaverk?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Hér um bil daglega*“,„*Oftar en einu sinni í viku*“ eða „*Um það bil vikulega*“

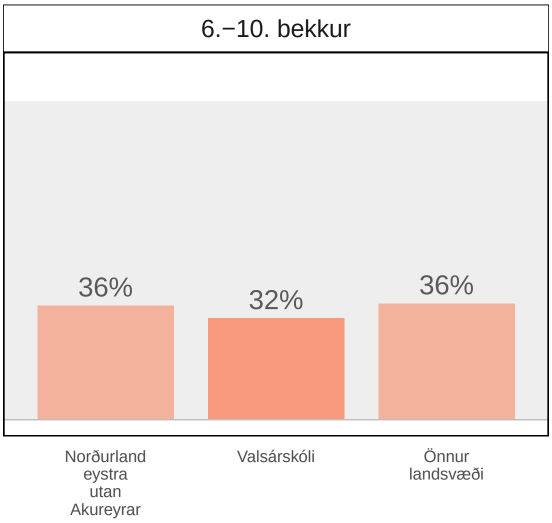

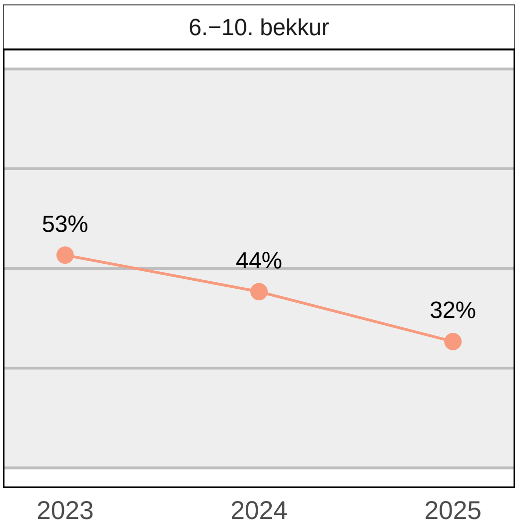

Depurð

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Ef þú hugsar um síðustu sjö daga, hversu oft varstu dapur/döpur?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikann „*Oft*“

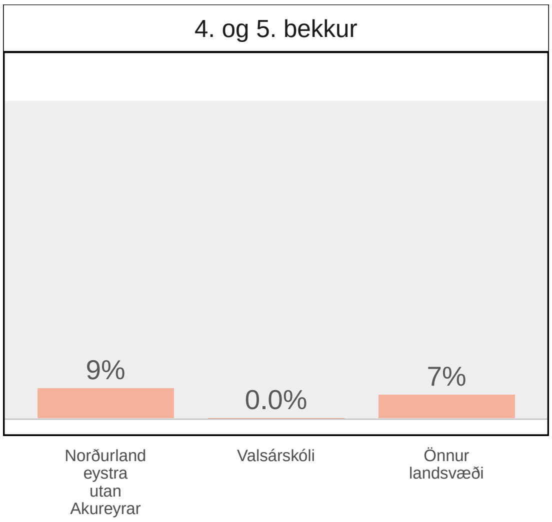

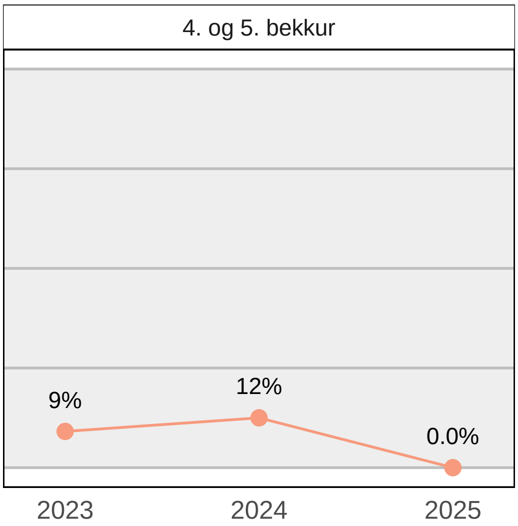

6.-10.bekkur

Spurning: „*Á síðastliðnum 6 mánuðum, hversu oft hefur þú fundið fyrir depurð?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Hér um bil daglega*“,„*Oftar en einu sinni í viku*“ eða „*Um það bil vikulega*“

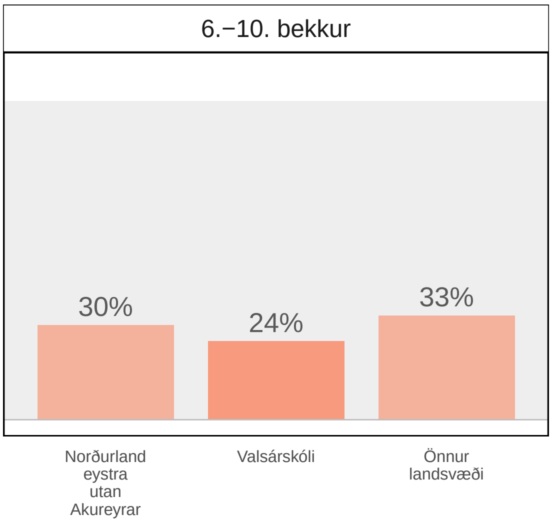

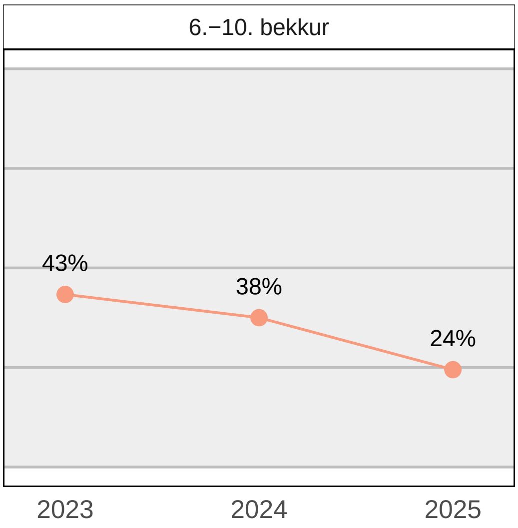

Kvíði

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Ef þú hugsar um síðustu sjö daga, hversu oft varstu kvíðin(n)?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikann „*Oft*“

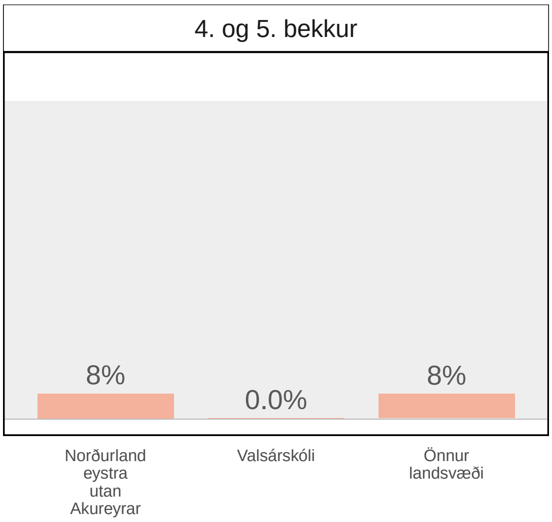

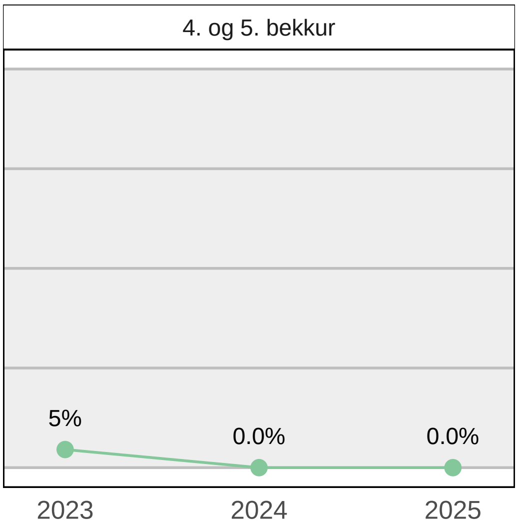

6.-10.bekkur

Spurning: „*Á síðastliðnum 6 mánuðum, hversu oft hefur þú fundið fyrir kvíða?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Hér um bil daglega*“,„*Oftar en einu sinni í viku*“ eða „*Um það bil vikulega*“

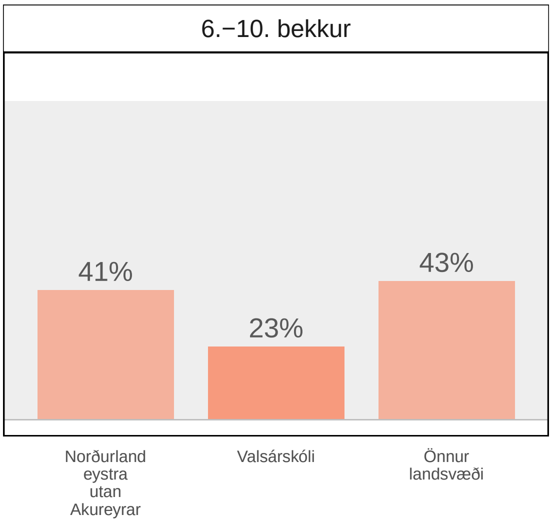

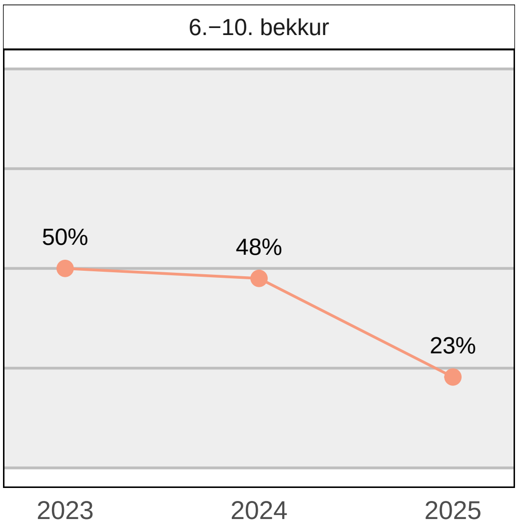

ÖRYGGI OG VERND

4. og 5. bekkur

Útundan í skólanum

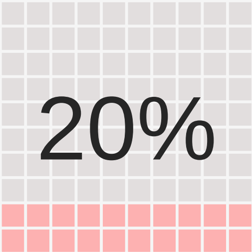

Orðið fyrir einelti

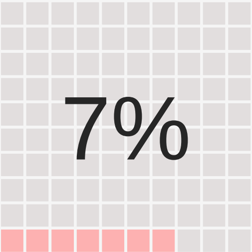

Orðið fyrir einelti á netinu

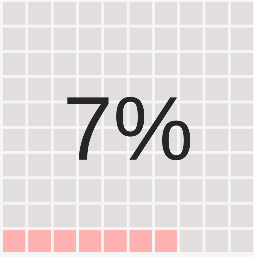

ÖRYGGI OG VERND

6.−10.bekkur

Oft eða alltaf einmana

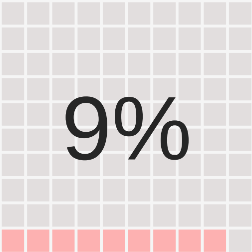

Útundan í skólanum

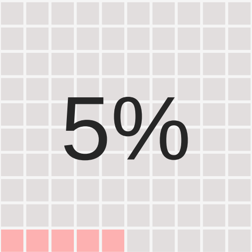

Orðið fyrir einelti

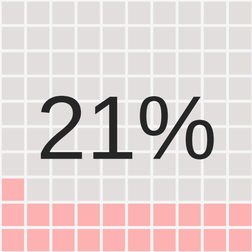

Lagt annan í einelti

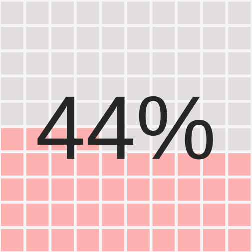

Lent í slagsmálum

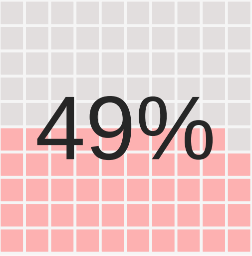

Orðið fyrir árás

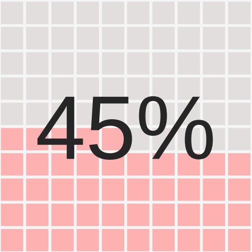

Örugg í sínu hverfi

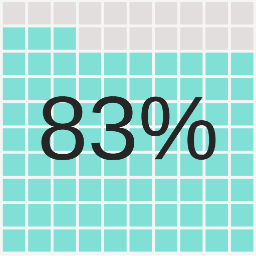

Slagsmál

6.-10.bekkur

Spurning: „*Síðastliðna 12 mánuði, hversu oft hefur þú lent í slagsmálum?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*1 sinni*“,„*2 sinnum*“,„*3 sinnum*“ eða „*4 sinnum eða oftar*“

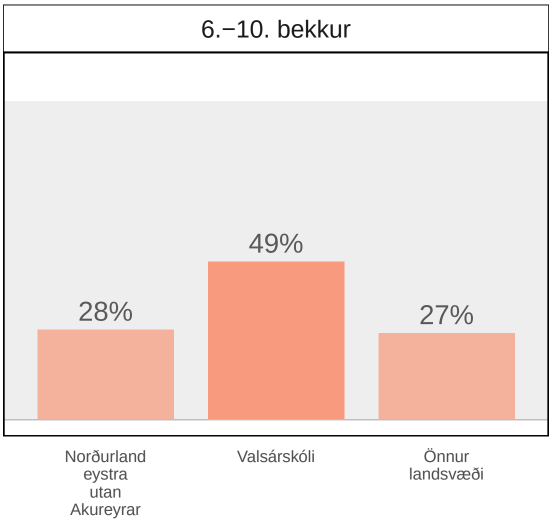

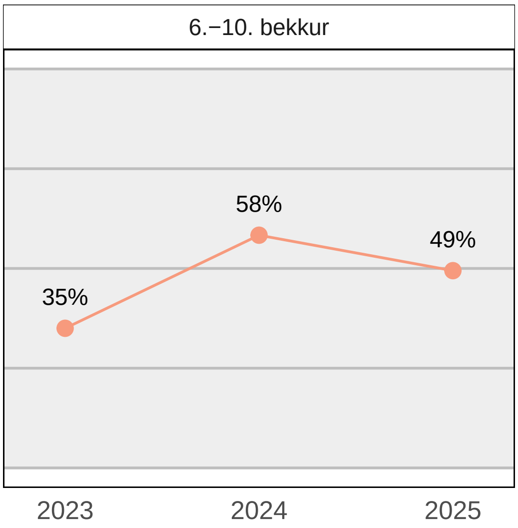

Orðið fyrir árás

6.-10.bekkur

Spurning: *„Síðustu 12 mánuði, hversu oft hefur þú lent í því að einhver hefur ráðist á þig eða lamið þig?“*

Hlutfall sem velur svarmöguleikana *„1 sinni“*,*„2 sinnum“*,*„3 sinnum“* eða *„4 sinnum eða oftar“*

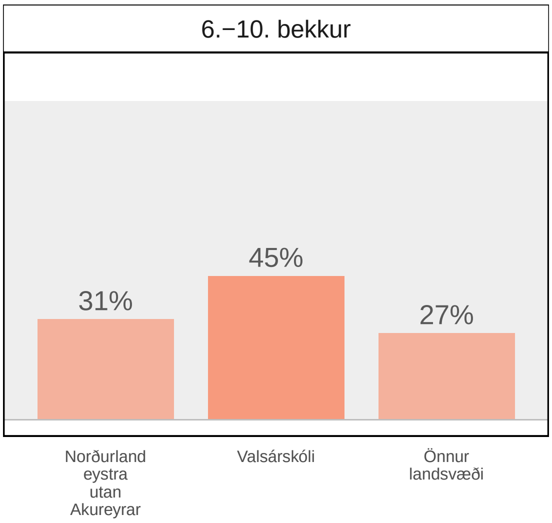

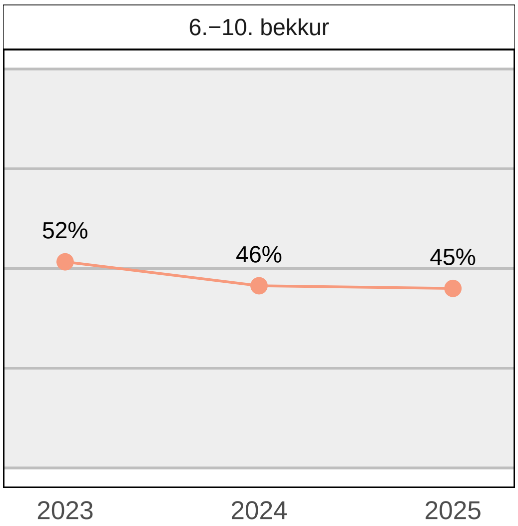

Öryggi í hverfi

6.-10.bekkur

Spurning: „*Hversu sammála eða ósammála ertu þessari staðhæfingu? Ég er örugg/öruggur/öruggt í hverfinu eða byggðarlaginu sem ég bý í*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög sammála*“ eða „*Sammála*“

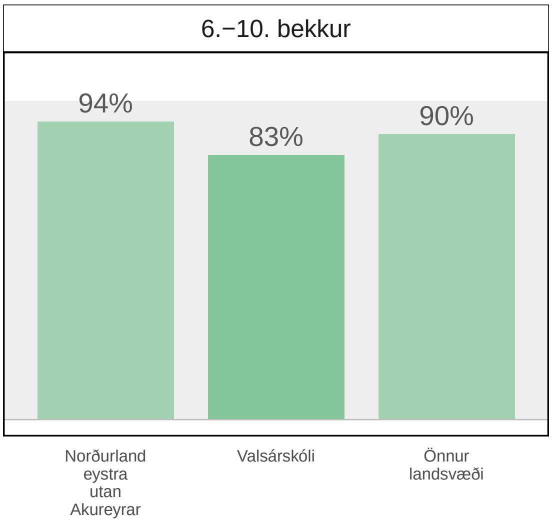

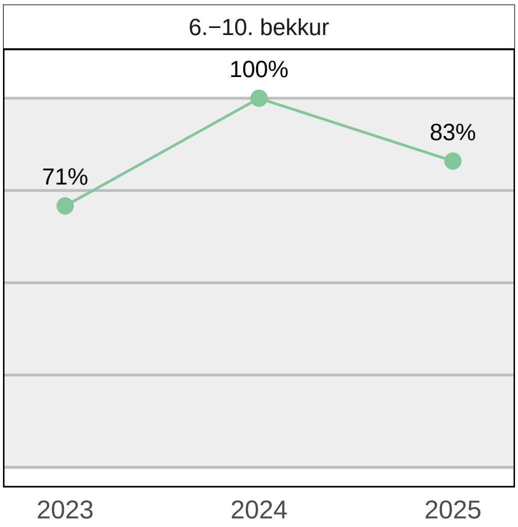

Einelti - þolandi

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Ef þú hugsar um 4./5. bekk, hversu oft hefur þú verið lögð/lagður í einelti?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Oft*“ eða „*Stundum*“

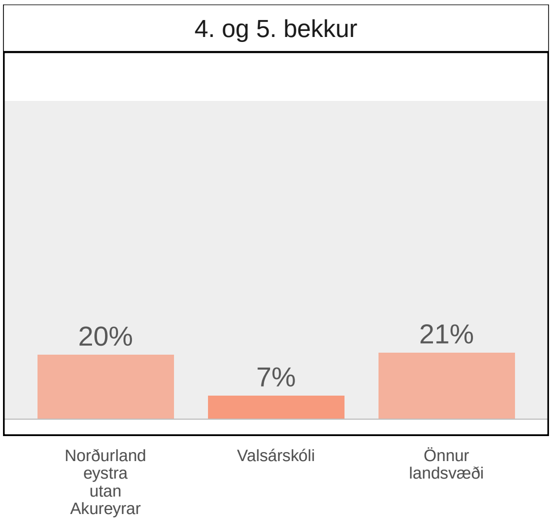

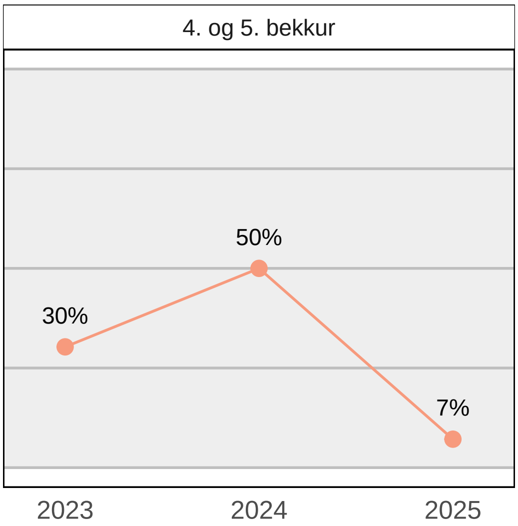

6.-10.bekkur Formáli: „*Einstaklingur er sagður lagður í einelti þegar einn eða fleiri aðilar segja oft ótrúlega ljóta og óþægilega hluti við hann. Það er líka einelti þegar einstaklingi er strítt á særandi hátt eða hann skilinn viljandi útundan. Sá sem leggur annan í einelti hefur meira vald heldur en sá sem fyrir eineltinu verður. Það er ekki einelti þegar tveir svipað sterkir einstaklingar rífast eða slást.*“

Spurning: „*Hversu oft hefur þú verið lögð/lagður í einelti í skólanum undanfarna tvo mánuði?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*2 eða 3 sinnum í mánuði*“, „*Um það bil einu sinni í viku*“ eða „*Nokkrum sinnum í viku*“.

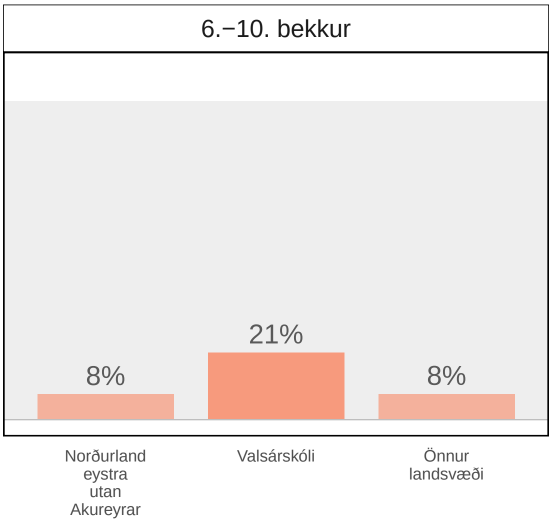

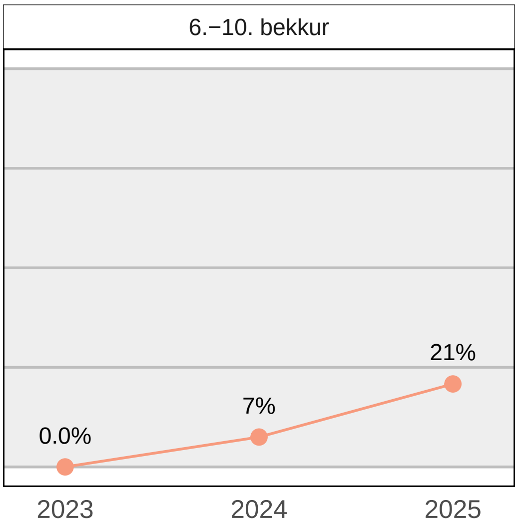

Einelti - gerandi

6.-10.bekkur

Spurning: *„Hversu oft hefur þú tekið þátt í að leggja annan nemanda í einelti í skólanum undanfarna tvo mánuði?“*

Hlutfall sem velur svarmöguleikana *„Það hefur komið fyrir einu sinni eða tvisvar“*,*„2 eða 3 sinnum í mánuði“*,*„Um það bil einu sinni í viku“* eða *„Nokkrum sinnum í viku“*

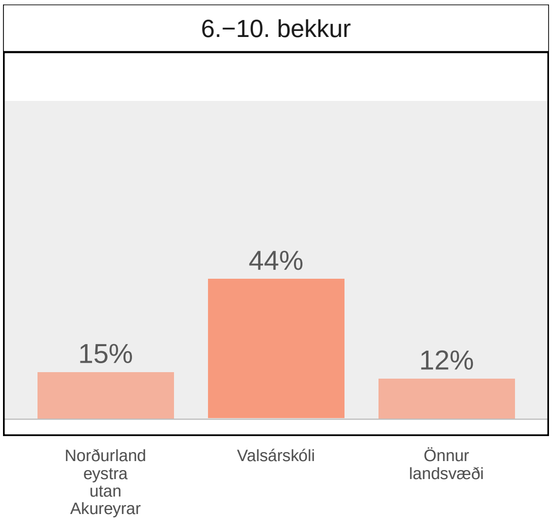

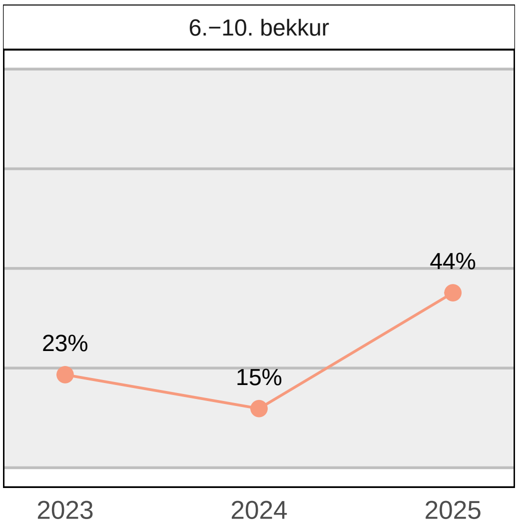

Einelti á netinu - þolandi

4. og 5. bekkur

Spurning: *„Ef þú hugsar um 4./5. bekk, hversu oft hefur þú verið lögð/lagður í einelti á netinu?“*

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Oft*“ eða „*Stundum*“

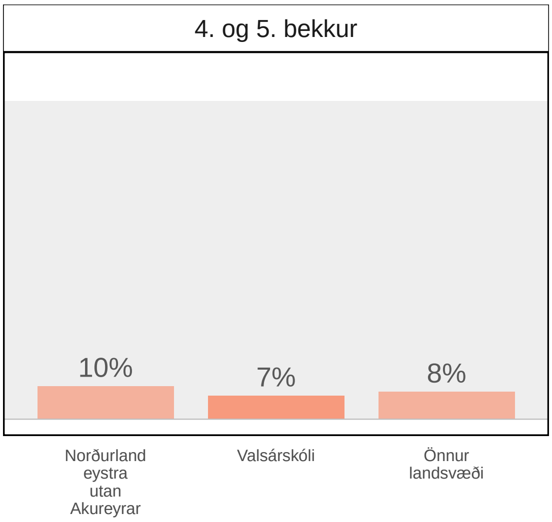

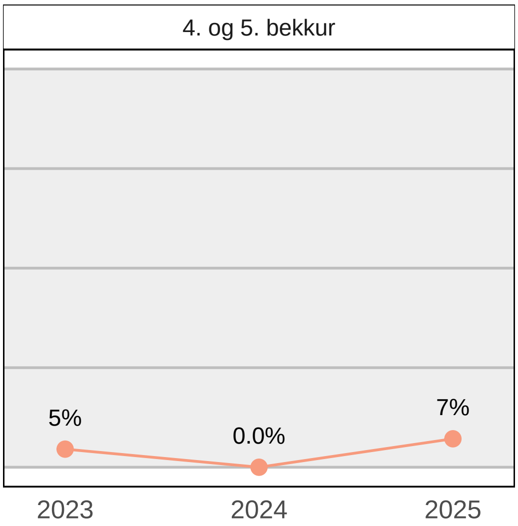

Skilin út undan í skólanum

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Ef þú hugsar um 4./5. bekk, hversu oft hefur þú verið skilin/skilinn útundan í skólanum?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Oft*“ eða „*Stundum*“

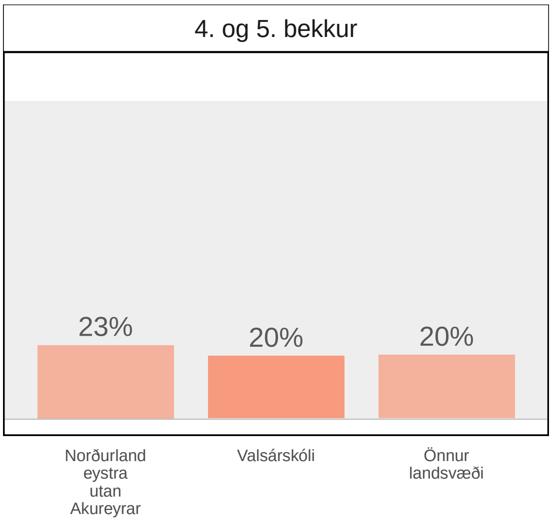

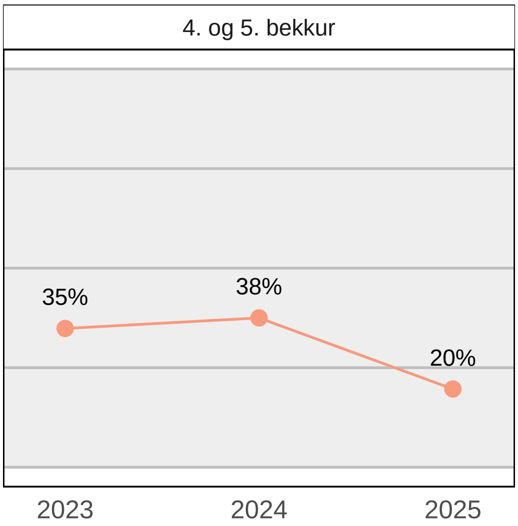

Rafrettur/Vape

6.-10.bekkur

Spurning: „*Hversu marga daga (ef nokkra) hefur þú reykt sígarettur síðustu 30 daga?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*1-2 daga*“,„*3-5 daga*“,„*6-9 daga*“,„*10-19 daga*“,„*20-29 daga*“ eða „*30 daga*“

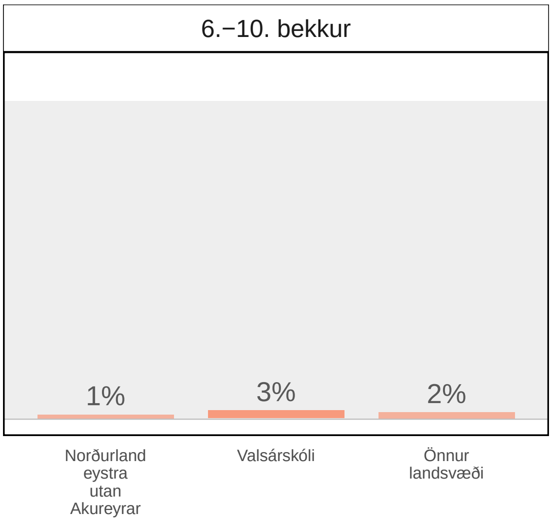

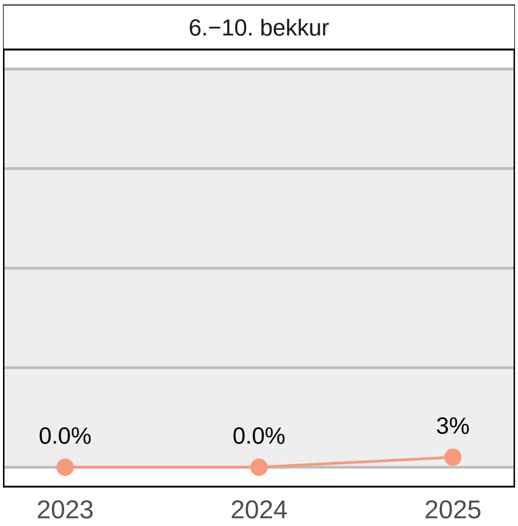

Sígarettureykingar

6.-10.bekkur

Spurning: „*Hversu marga daga (ef nokkra) hefur þú notað rafrettur (veip) síðustu 30 daga?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*1-2 daga*“,„*3-5 daga*“,„*6-9 daga*“,„*10-19 daga*“,„*20-29 daga*“ eða „*30 daga*“

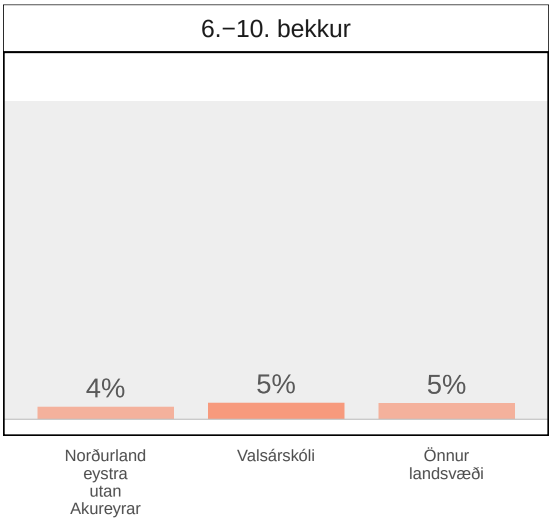

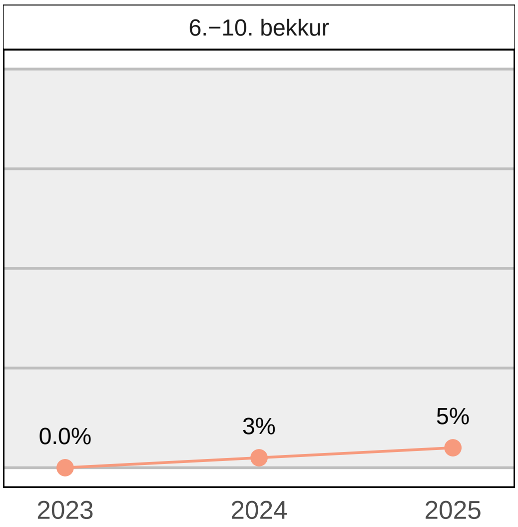

6.-10.bekkur

Spurning: „*Hversu marga daga (ef nokkra) hefur þú drukkið áfengi síðustu 30 daga?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*1-2 daga*“,„*3-5 daga*“,„*6-9 daga*“,„*10-19 daga*“,„*20-29 daga*“ eða „*30 daga*“

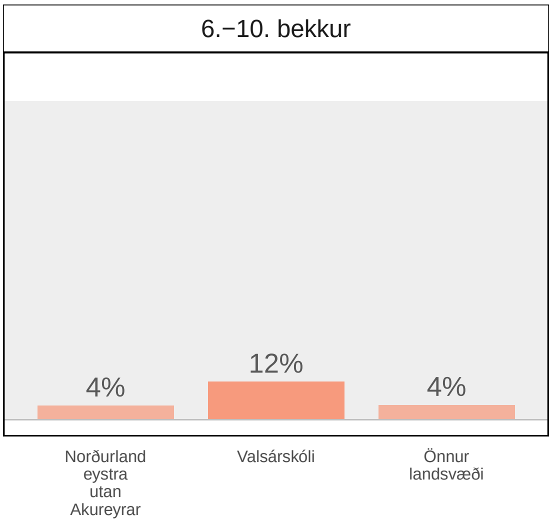

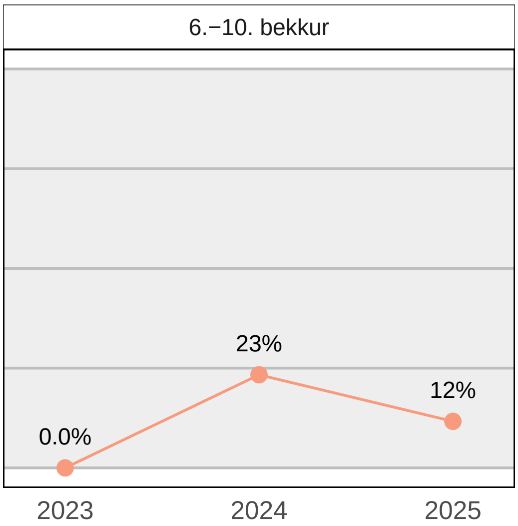

6.-10.bekkur

Spurning: „*Hefur þú einhvern tímann um ævina drukkið svo mikið áfengi að þú varðst drukkið svo mikið áfengi að þú hefur orðið blindfull(ur)?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*1-2 daga*“,„*3-5 daga*“,„*6-9 daga*“,„*10-19 daga*“,„*20-29 daga*“ eða „*30 daga*“

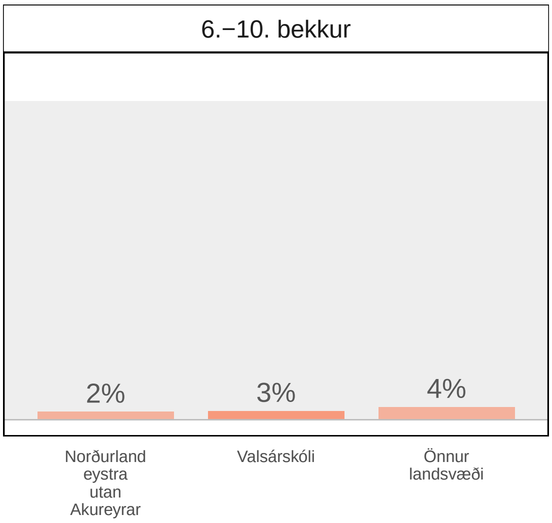

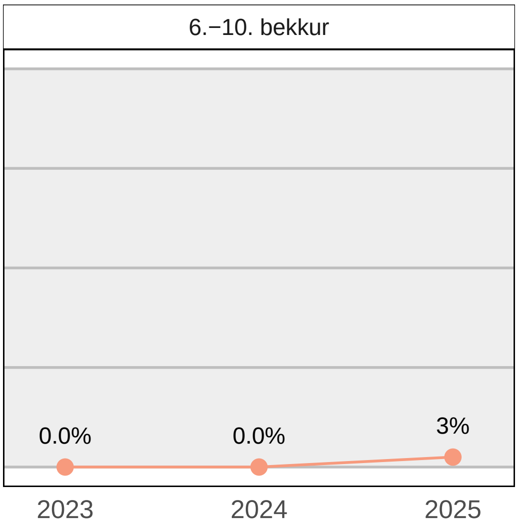

ÞÁTTTAKA OG FÉLAGSLEG TENGSL

4. og 5. bekkur

Eiga góða vin/i

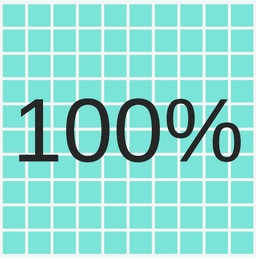

Finnst gaman að fá vini heim

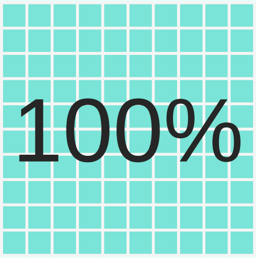

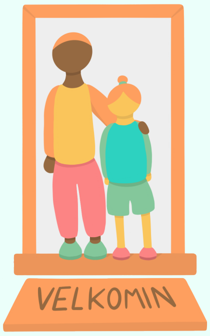

Stunda listnám

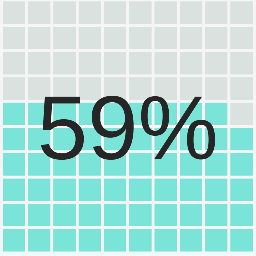

Æfa eina íþrótt

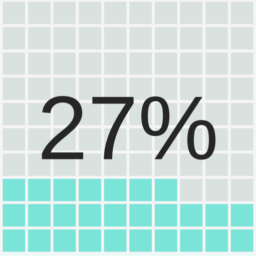

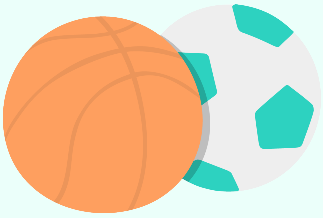

ÞÁTTTAKA OG FÉLAGSLEG TENGSL

6.–10.bekkur

Eiga auðvelt með að eignast nýja vini

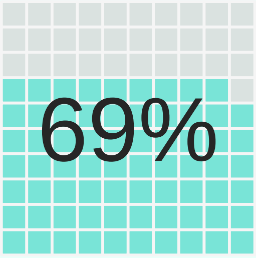

Eiga einn eða fleiri góðan vin

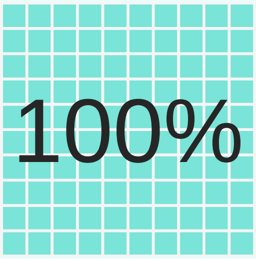

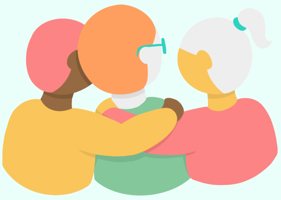

Eru í listnámi

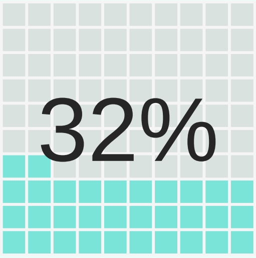

Stunda íþróttir

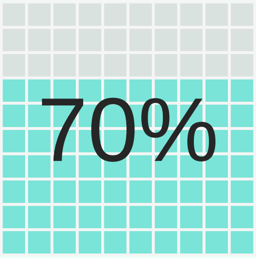

Eru í reglulegum íþróttum

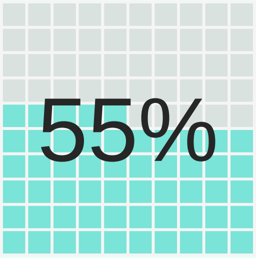

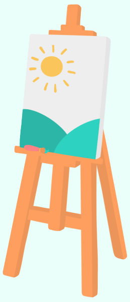

Vinátta

Auðvelt að eignast nýja vini

6.-10.bekkur

Spurning: „*Hversu auðvelt eða erfitt átt þú með að eignast nýja vini?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög auðvelt*“ eða „*Frekar auðvelt*“

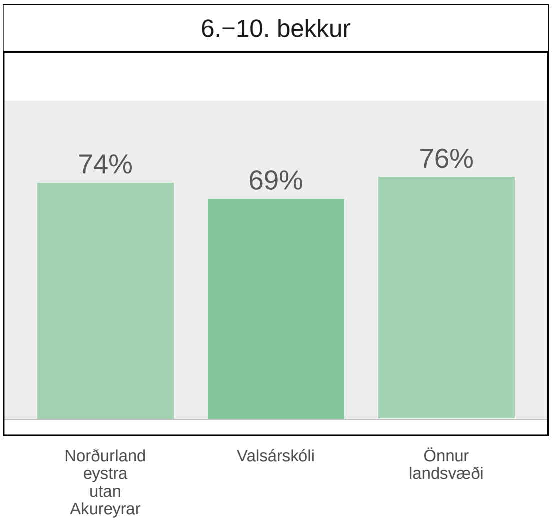

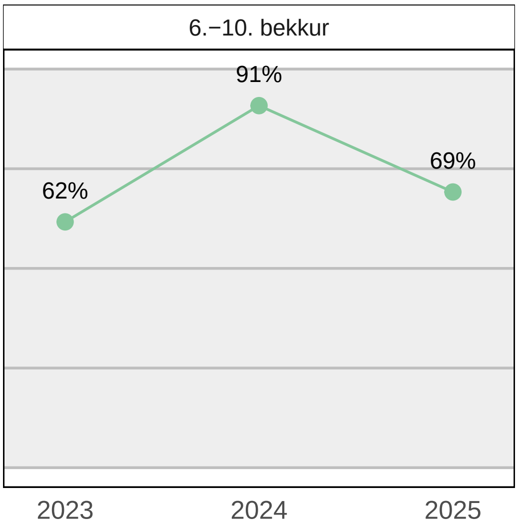

Eiga góða vini eða góðar vinkonur

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Átt þú góða vini?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Já, ég á einn góðan vin*“ eða „*Já, ég á fleiri en einn góðan vin*“

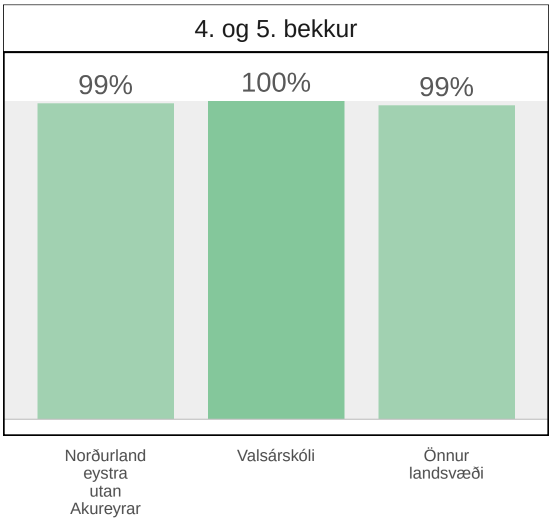

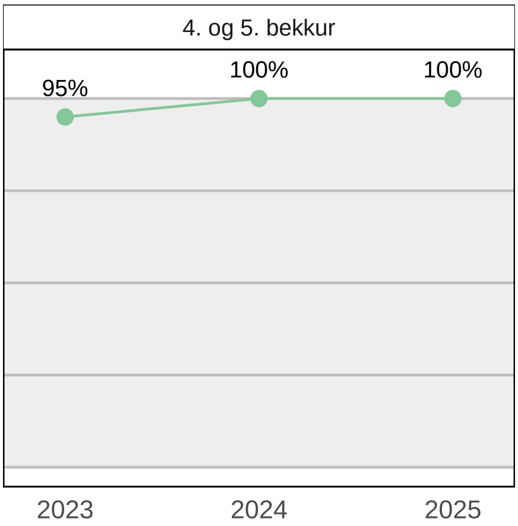

6.-10.bekkur

Spurning: „*Hversu marga góða vini eða góðar vinkonur átt þú?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*1*“,„*2*“,„*3*“,„*4*“ eða „*Fleiri en fjóra/fjórar*“

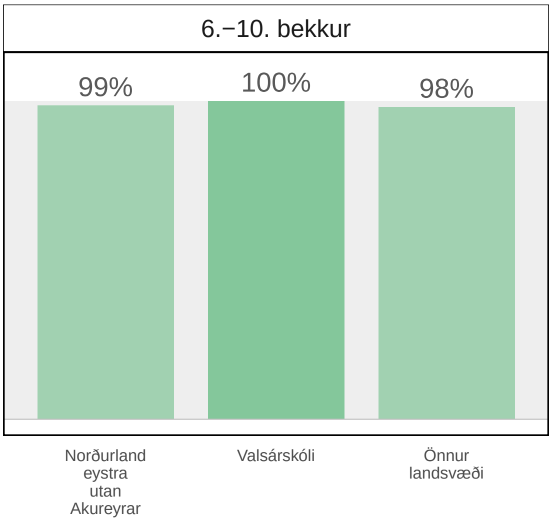

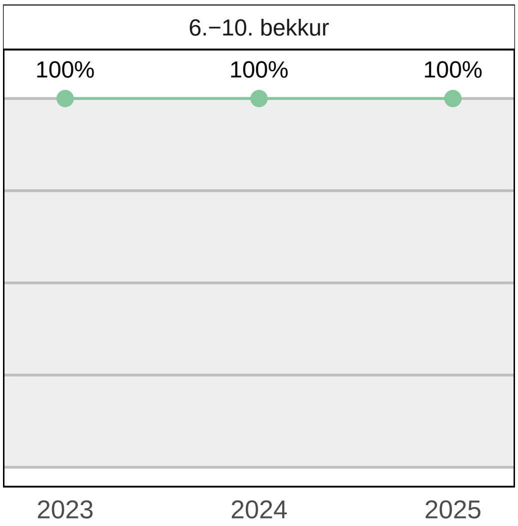

Gaman að bjóða vinum heim

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Finnst þér gaman að fá vini heim til þín?*"

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mög gaman*" eða „*Frekar gaman*"

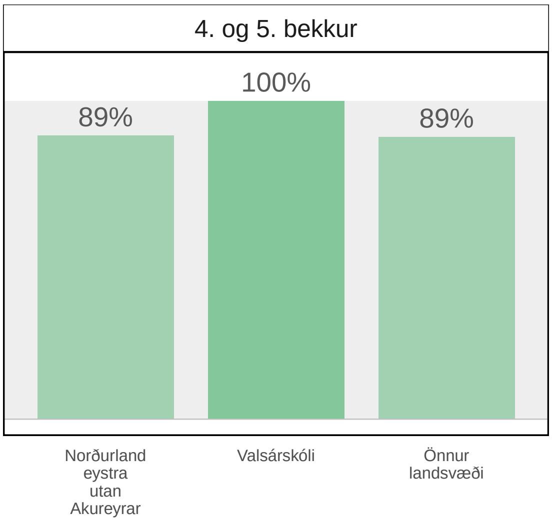

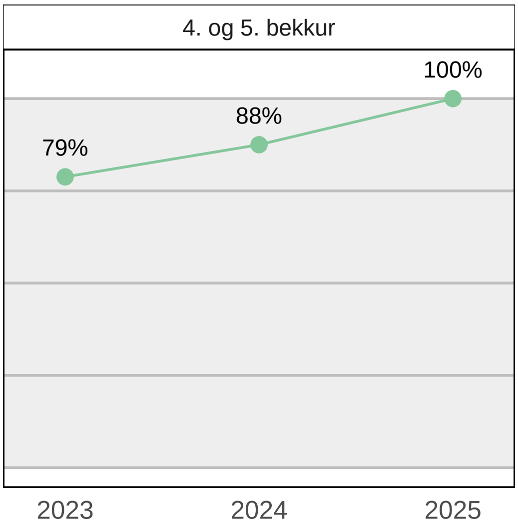

6.-10.bekkur

Spurning: „*Hversu sammála eða ósammála ert þú þessari staðhæfingu? Mér finnst gaman að bjóða vinum mínum heim til mín*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög sammála*“ eða „*Sammála*“

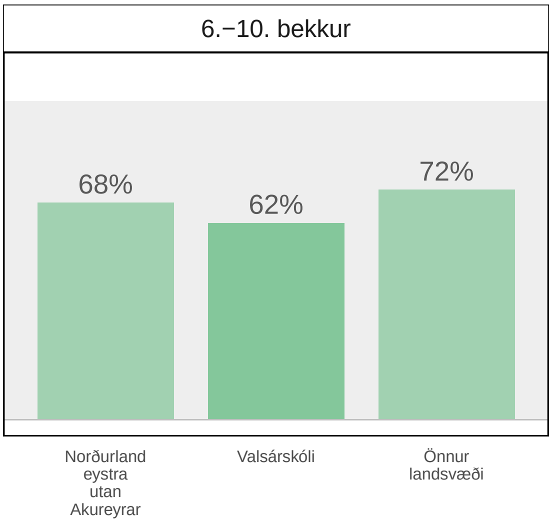

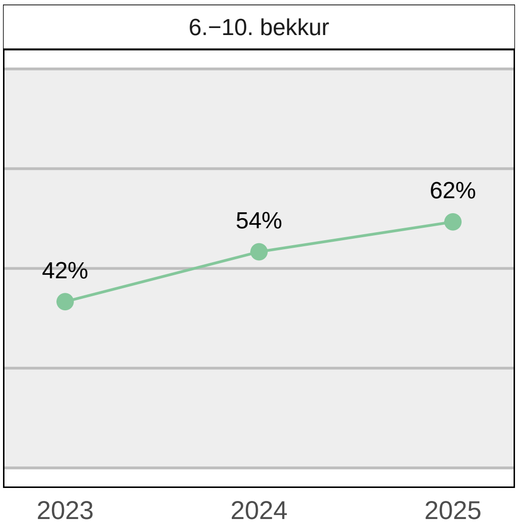

Einmanaleiki

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Hversu oft hefur þú verið einmana í 4./5. bekk?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikann „*Oft*“

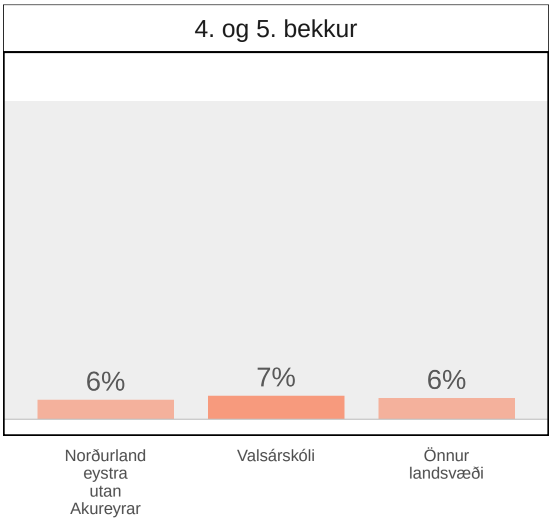

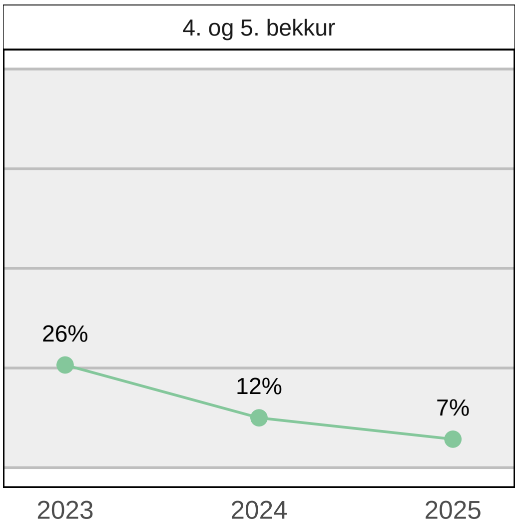

6.-10.bekkur

Spurning: „*Síðastliðna 12 mánuði, hversu oft hefur þér fundist þú einmana?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Alltaf*“ eða „*Oft*“

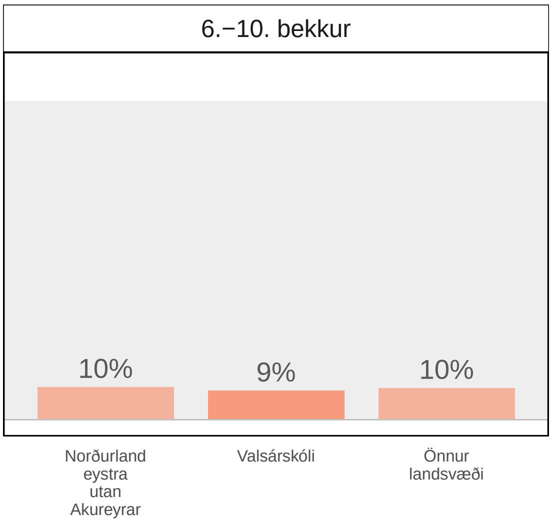

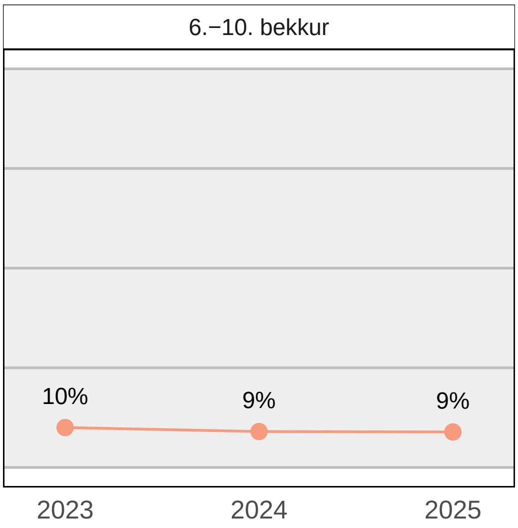

Íþróttir og tómstundir

Íþróttir

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Merktu við allt sem passar við þig:*“

Hlutfall sem hakar við: „*Ég æfi eina íþrótt*“

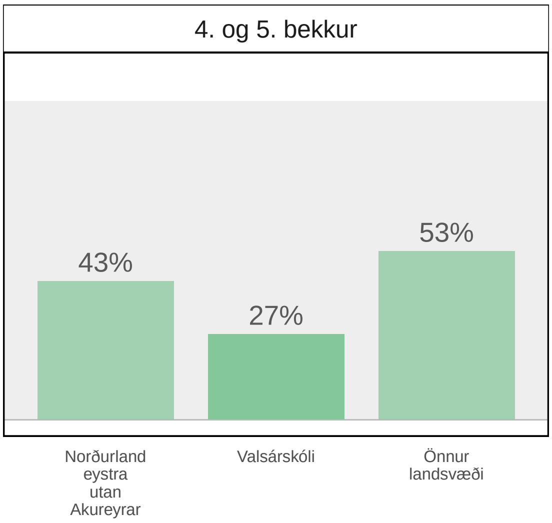

6.-10.bekkur

Spurning: „*Stundar þú einhverjar íþróttir?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikann „*Já*“

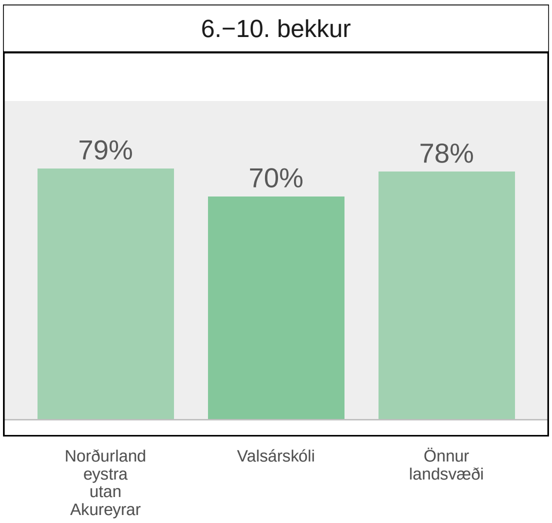

Reglulegar íþróttir

6.-10.bekkur

Hlutfall þeirra sem æfa sína íþrótt að minnsta kosti tvisvar í viku

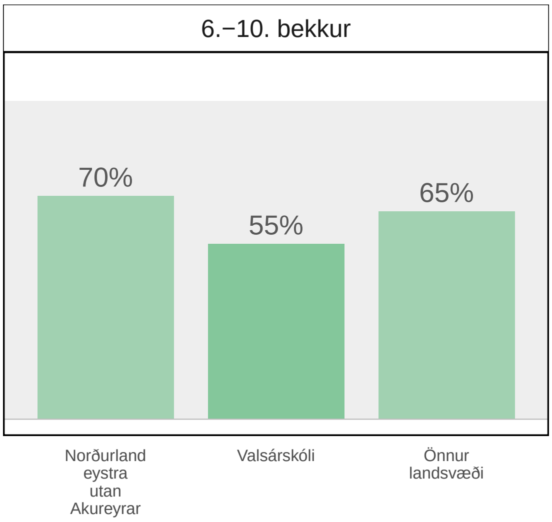

Listnám

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Merktu við allt sem passar við þig:*“

Hlutfall sem hakar við: „*Ég stunda listnám (t.d. tónlist, myndlist, leiklist, dans, syng í kór)*“

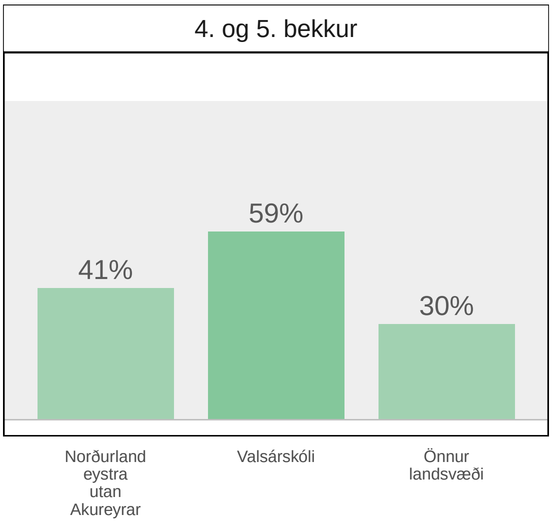

6.-10.bekkur

Spurning: „*Ert þú í listnámi eða listastarfi utan skólatíma á þessu skólaári? Listnám og listastarf er t.d. að læra á hljóðfæri, söng, myndlist, leiklist, vera í kór.*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikann „*Já*“

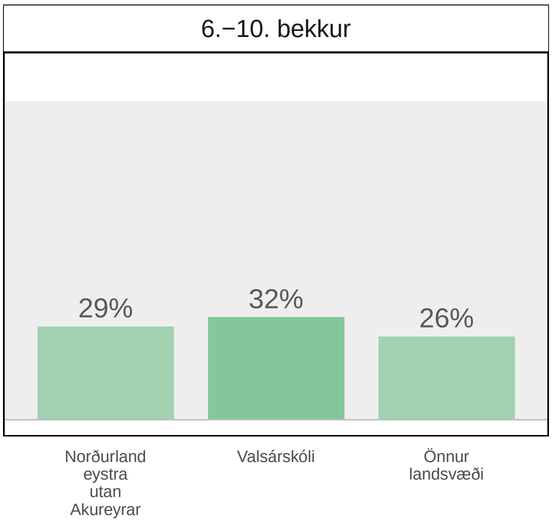

Reglulegt listnám

6.-10.bekkur

Hlutfall þeirra sem stundar sitt listnám reglulega

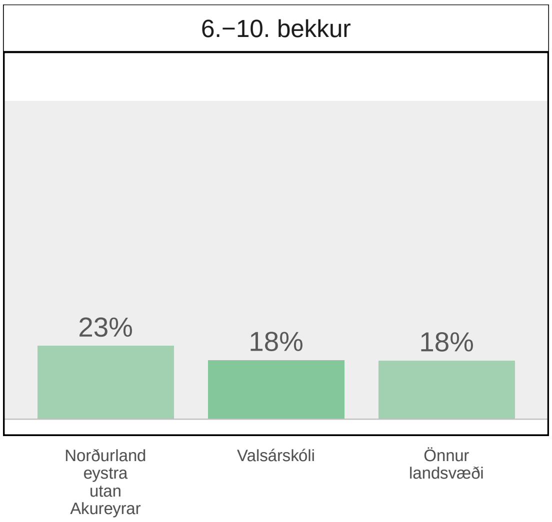

Félagsmiðstöðvar

6.-10.bekkur

Spurning: „*Ferð þú í félagsmiðstöðina þína (t.d. opið hús, viðburðir, klúbbastarf)?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikann „*Já*“

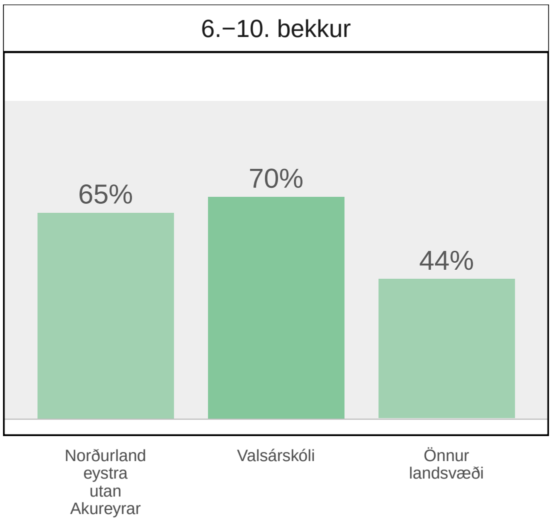

Ungmennaráð og réttindaráð

6.-10.bekkur

Spurning: „*Hefur þú tekið þátt í nemendaráði í skólanum þínum?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikann „*Já*“

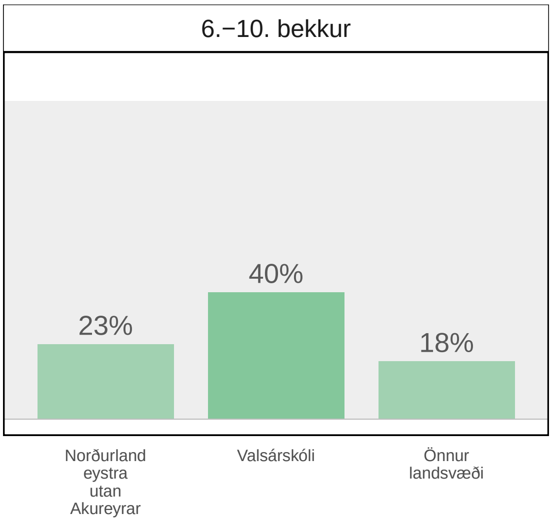

6.-10.bekkur

Spurning: „*Hefur þú tekið þátt í ungmennaráði, réttindaráði,skólaráði, umhverfisteymi eða slíku starfi í skólanum þínum eða sveitarfélaginu þínu?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikann „*Já*“

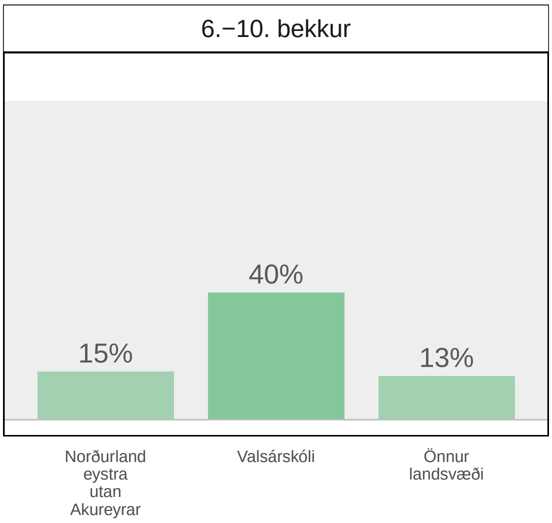

LÍFSGÆÐI OG FÉLAGSLEG STAÐA

4. og 5. bekkur

Fær aðstoð við heimanám

Eiga eigið herbergi

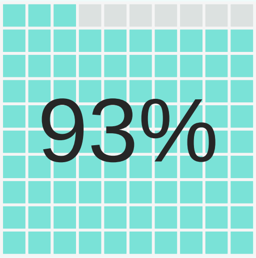

Geta talað við foreldra sína um áhyggjur

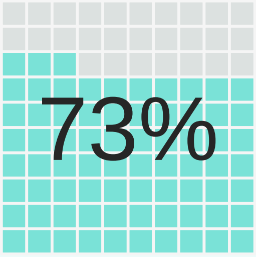

Oft svöng í rúmið

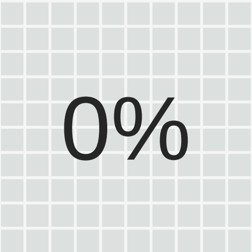

Gert eitthvað skemmtilegt með foreldrum

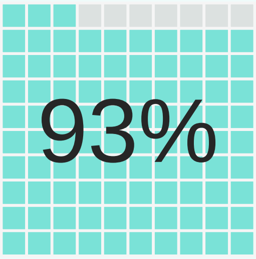

LÍFSGÆÐI OG FÉLAGSLEG STAÐA

6.−10.bekkur

Hafa oft ekki borðað vegna peningaskorts

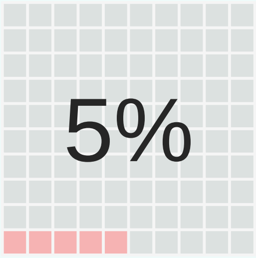

Með eigið herbergi heima

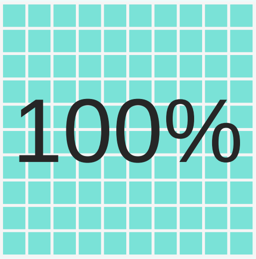

Með góða aðstöðu til náms heima

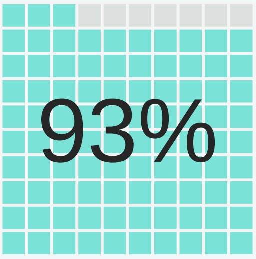

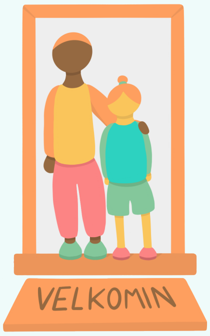

Íslenska töluð á heimili

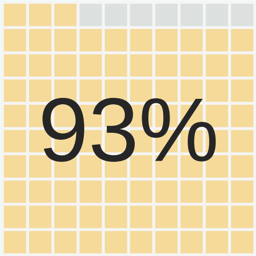

Upplifa stuðning frá fjölskyldu

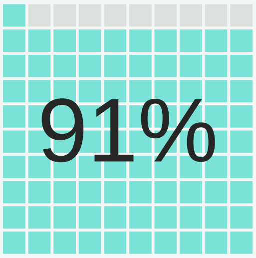

*Ef foreldrar eru af sama kyni er spurt um eldra foreldri í stað móður og yngra foreldri í stað föður

Efnahagsleg lífsgæði

Aðstaða til heimanáms

6.-10.bekkur

Spurning: „*Getur þú fengið að vera einhverstaðar í ró og næði heima hjá þér þegar þú þarft að vinna heimavinnu?*“

Hlutfall sem hakar við: „*Já, alltaf*“ eða „*Já, oftast*“

Þeir svarendur sem segjast ekki fá heimavinnu eru ekki með í tölum

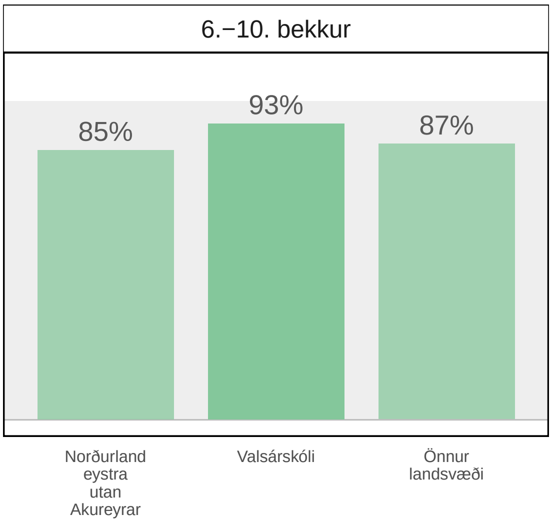

Fjölskyldulíf

Aðstoð við heimanám

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Getur einhver á heimilinu hjálpað þér með heimanám?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Já alltaf*“ eða „*Já, oftast*“

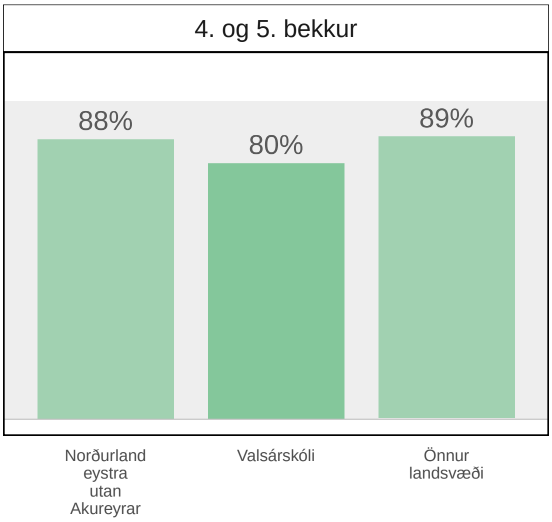

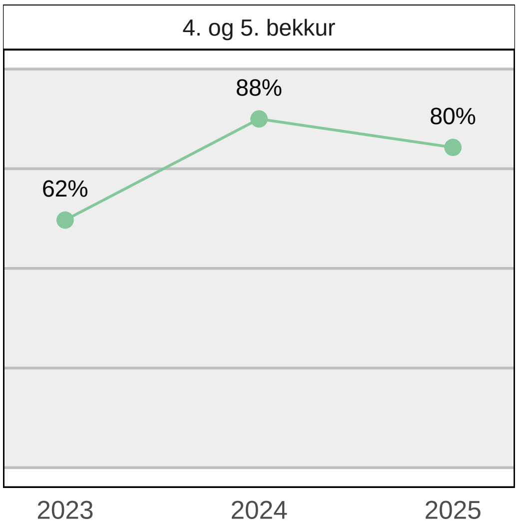

6.-10.bekkur

Spurning: „*Getur einhver á heimilinu hjálpað þér með heimanám þegar þú þarft það?*“

Hlutfall sem hakar við: „*Já, alltaf*“ eða „*Já, oftast*“

Þeir svarendur sem segjast ekki fá heimavinnu eru ekki með í tölum

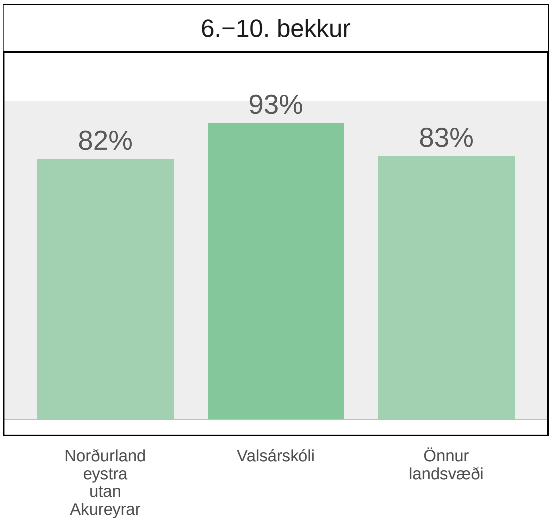

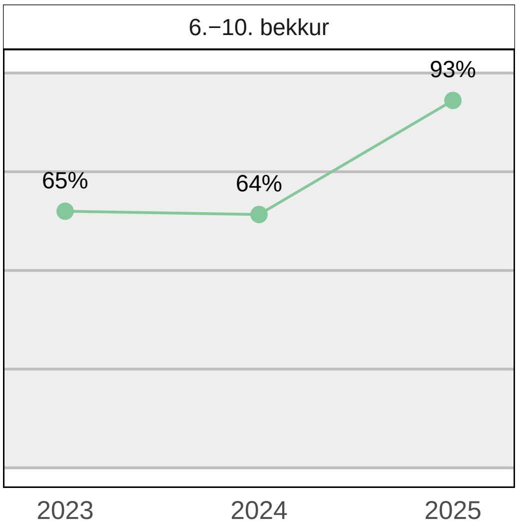

Íslenska töluð á heimili

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Hvaða tungumál er talað á heimilinu þínu?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikann „*Íslensku*“

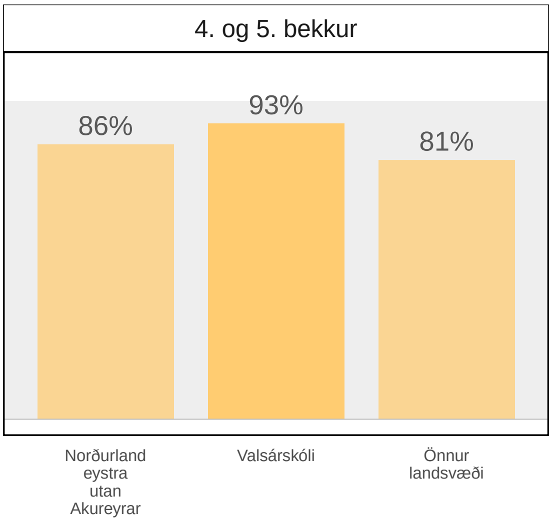

6.-10.bekkur

Spurning: „*Hvaða tungumál er talað á heimilinu þínu?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikann „*Íslensku*“

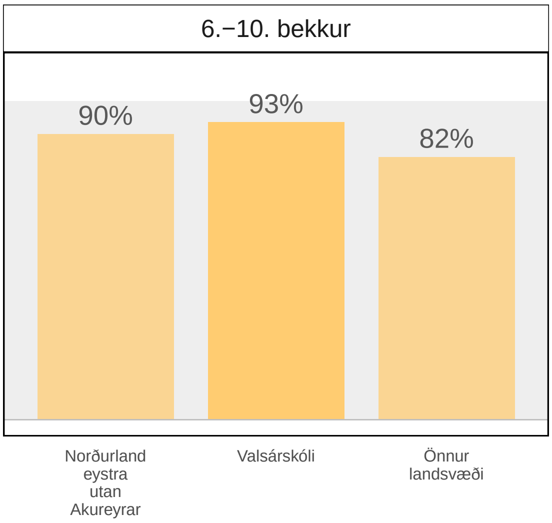

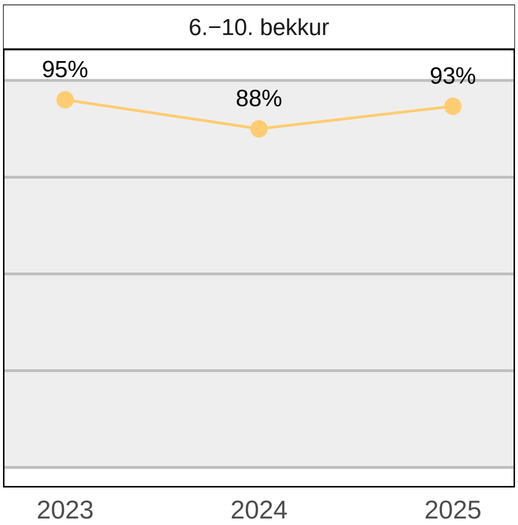

Stuðningur frá fjölskyldu

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Getur þú talað við foreldra þína eða einhvern annan fullorðinn á heimilinu þegar þú hefur áhyggjur eða líður illa?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög sammála*“ eða „*Sammála*“

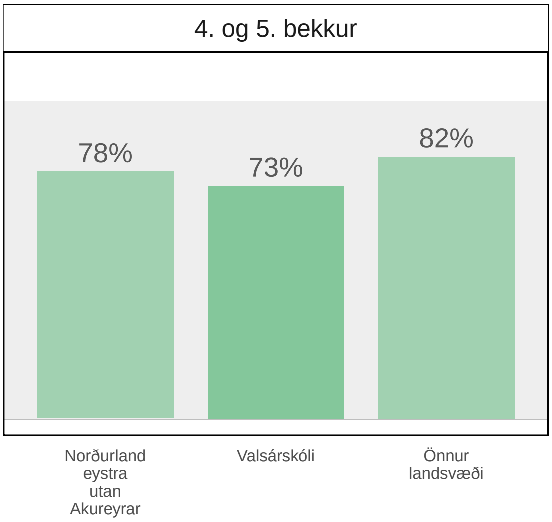

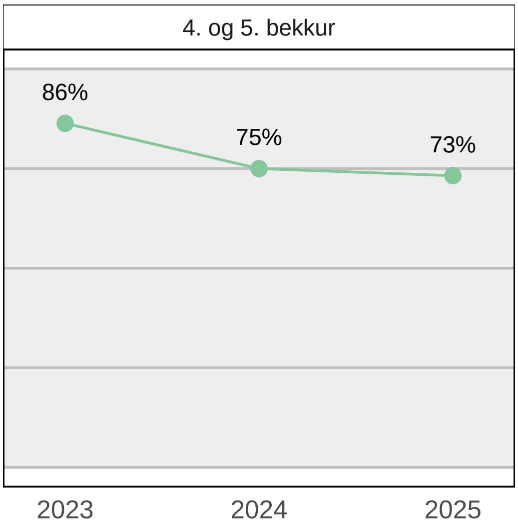

6.-10.bekkur

Spurning: „*Hversu sammála eða ósammála ert þú þessari staðhæfingu? Ég fæ þann tilfinningalega stuðning og hjálp sem ég þarf frá fjölskyldu minni*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*Mjög sammála*“ eða „*Sammála*“

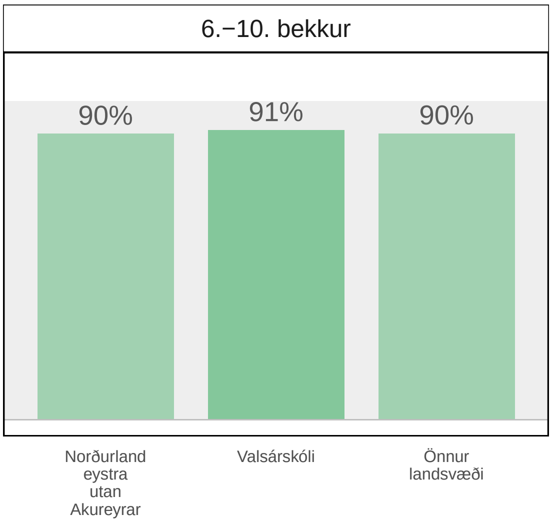

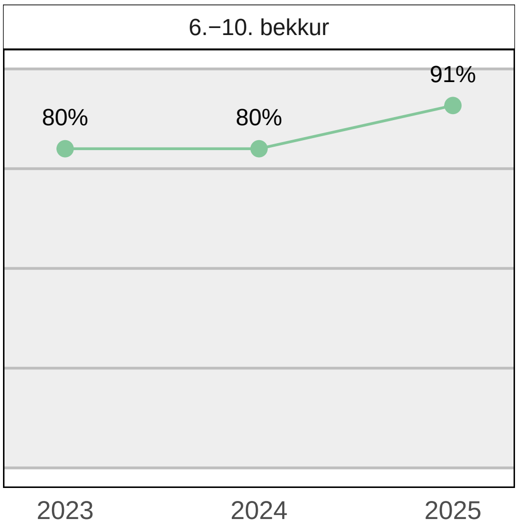

Eigið herbergi

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Áttu þitt eigið herbergi?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikann „*Já*“

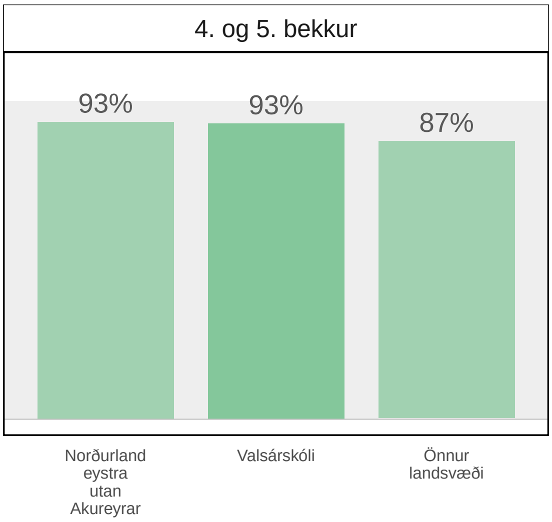

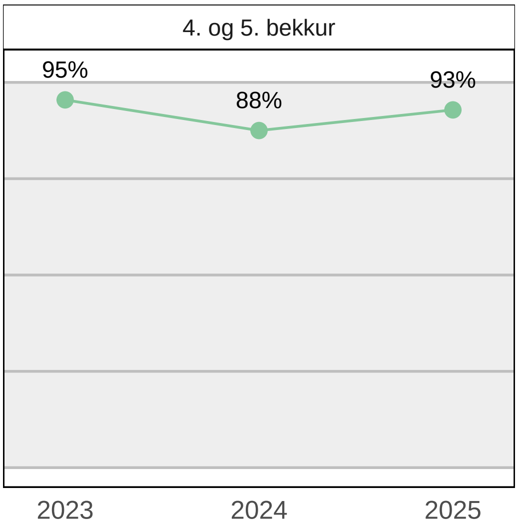

6.-10.bekkur

Spurning: „*Áttu þitt eigið herbergi?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikann „*Já*“

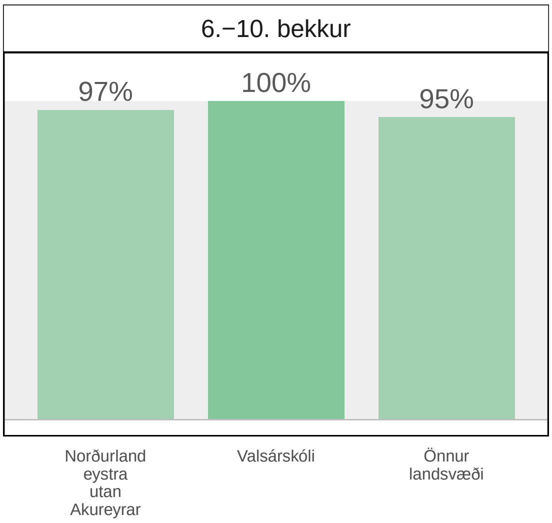

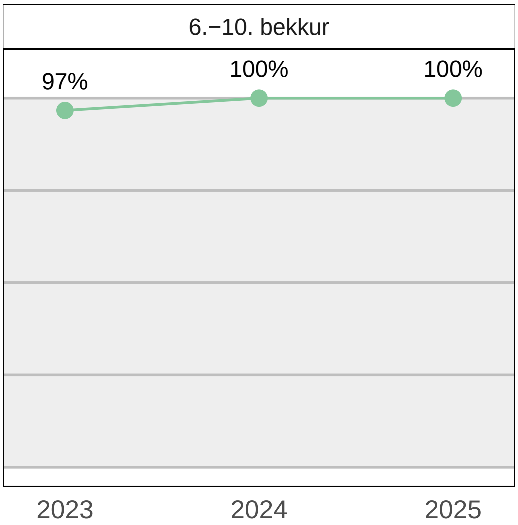

Svöng að sofa

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Ef þú hugsar um síðustu sjö daga, hversu oft fórst þú svöng/svangur/svangt í rúmið vegna þess að það var ekki til matur heima?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikann „*Oft*“

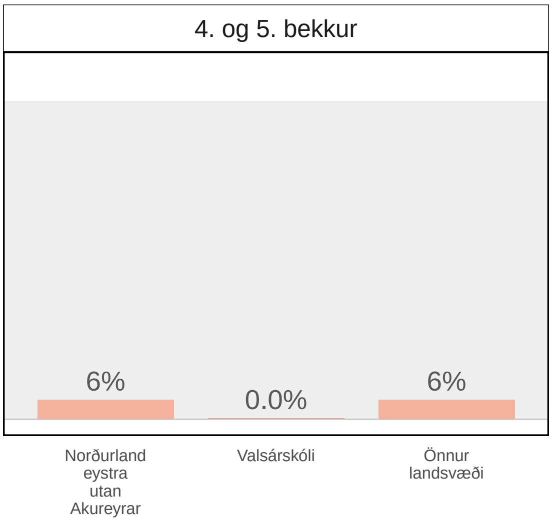

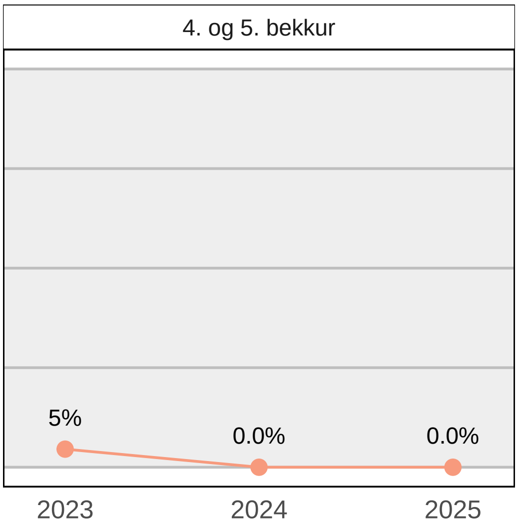

6.-10.bekkur

Spurning: „*Hversu oft á síðustu 30 dögum borðaðirðu ekki vegna þess að það voru ekki til nægir peningar til að kaupa mat?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikana „*4 til 5 sinnum í viku*“ eða „*Á hverjum degi eða næstum hverjum degi*“

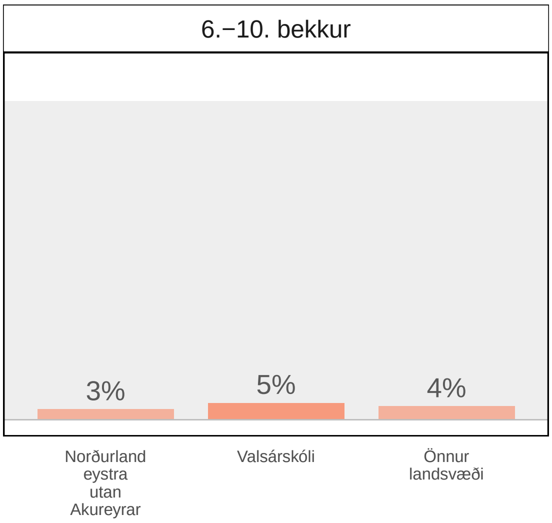

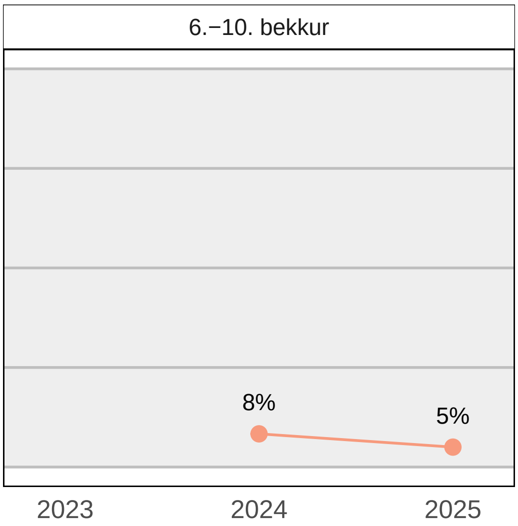

4. og 5. bekkur

Spurning: „*Ef þú hugsar um síðustu sjö daga, gerðir þú eitthvað með foreldrum þínum (öðru eða báðum) sem þér fannst skemmtilegt (t.d. spjalla í rólegheitum, fara á íþróttaviðburði, í göngutúr, á kaffihús, í bíó)?*“

Hlutfall sem velur svarmöguleikann „*Já*“